

Bijuterii de familie

Ce poate fi mai frumos decât un copil crescând? A împlinit un an, apoi doi, scoate multe sunete – scâncește, geme, plescăie din buze și fornăie, își construiește o limbă a lui, mult mai delicată, mult mai frumoasă decât aspra vorbire omenească. Apoi, crescând mai mare, repetă conștiincios tot ce îl învață părinții, păsările, apa, întreaga frumusețe a lumii.

Și părinții... părinții, care nu pot explica niciodată din ce pricină, uneori, le vine să strângă la piept odorul drag cu o asemenea forță, încât trupurile lor să devină unul singur, așa cum se contopesc în foc bucățile de metal topit; ba, alteori, le vine să se transforme într-un măr frunos, încărcat de roade, ca el, pruncuțul, să rupă acele roade, unul câte unul, și să le mănânce.

Cuvântul ierarhului

Prin rugăciune vorbim cu sfinții...

† IOAN

În drumul Său spre Ierusalim, înconjurat de Sfinții Săi Apostoli, Mântuitorul nostru Iisus Hristos a vrut să-și ia rămas bun și de la Muntele Tabor, munte care străjuiește toată Galileea, provincia din nordul Țării Sfinte. Pe culmea muntelui, în vremea aceea, nu se afla nicio așezare omenească. Totul era binecuvântat de harul și de raza dumnezeirii. Din când în când, norii înconjurau muntele și presărau picături de ploaie ca o binecuvântare pentru copacii care se țineau verzi în tot timpul anului. În acel loc a găsit de cuviință Mântuitorul să Se retragă, cum spune Sfântul Evanghelist Luca, și să Se roage. A luat cu El pe trei dintre Apostoli: pe Petru, pe Iacov și pe Ioan.

Auziți! Dumnezeu a urcat pe munte să Se roage! Oare avea nevoie Hristos, Cel nevădit de păcat, să Se roage? Desigur, a vrut să le arate Apostolilor Săi că, prin rugăciune, omul se poate schimba și nu oricum, ci lăuntric. Să nu uitați că rugăciunea este cel dintâi dar al Bisericii noastre lăsat de Însuși Dumnezeu prin care omul se poate schimba lăuntric! Aud atâția credincioși spunând în scaunul spovedaniei:

- Părinte, nu sunt mulțumit de mine! Ce să fac?

Iată un prim răspuns la întrebarea lor:

- Să te rogi! Căci și Hristos, rugându-Se pe Muntele Tabor, iată că s-a întâmplat minunea Schimbării Sale la Față!

Dar ce ne spun Sfințele Evanghelii? Ne mai spun că fața lui Hristos s-a făcut albă ca soarele, iar hainele Lui ca raza luminii de soare. Aici au mai apărut încă doi martori, doi mari sfinți, doi mari luceferi ai Vechiului Testament, Moise și Ilie. Și ne mai spune Sfântul Evanghelist Ioan că Hristos vorbea cu ei. Oare cum ar fi aceasta? Ilie a trăit cu mai bine de 800 de ani înainte de Hristos, iar Moise cu 1200-1400 de ani înainte de Hristos. Iată, doi mari profeți ai Vechiului Testament vin și vorbesc cu Hristos, Fiul lui Dumnezeu! Ce înseamnă aceasta? Înseamnă că omul, după ce se așază în potirul de aur al mormântului, nu rămâne acolo, ci drumul lui este către Dumnezeu. Înseamnă că nu ne sfârșim undeva la doi metri sub pământ, ci că viața noastră continuă într-un alt mod fericit pentru cei ce-L iubesc pe Dumnezeu. Iată că Moise și Ilie au apărut și a vorbit cu ei Fiul lui Dumnezeu! Auziți de ce har s-au învrednicit acești doi mari profeți ai Vechiului Testament: să vorbească Însuși Hristos, Fiul lui Dumnezeu, cu ei! Când și unde? În rugăciune. Auziți cu cine vorbește omul! Acela care-și pleacă genunchii în fața unei icoane sau într-o biserică, vorbește cu Dumnezeu și cu sfinții pe care îi cheamă în rugăciune.

Așa că eu cred că toți credincioșii noștri, care se roagă, au vorbit de multe ori cu Moise și cu Ilie, au vorbit cu Maica Domnului, cu Sfinții Apostoli și cu Sfinții Mucenici, pe care i-au rugat, cu genunchii plecați în pulberea pământului, să mijlocească la Dumnezeu pentru tot ce au trebuință în viața pământească. Aceasta este una din semnificațiile sărbătorii Schimbarea la Față: prin rugăciune vorbim cu sfinții, așa cum a vorbit Hristos cu Moise și cu Ilie.

Fie ca toate împlinirile frumoase, sănătatea și spiritul lunii martie să vă însoțească pretutindeni. Primăvara iubirii să vă inunde sufletele cu bucurie și cu parfumul tuturor florilor sale. Vă doresc un Martie cât mai frumos și luminos!

La mulți ani!

Claudiu BUCIU, Primar al municipiului Lugoj

Primăria municipiului Lugoj preia cereri pentru cetățenii care doresc să participe la recensământul populației și locuințelor 2022

Primăria municipiului Lugoj preia cererile pentru cetățenii care doresc să participe la recensământul populației și locuințelor 2022, care se va desfășura în perioada februarie- iulie a.c.

În conformitate cu OUG nr. 19/2020, persoanele care doresc să devină ARA sau recenzori trebuie să aibă minimum 18 ani, cel puțin studii medii absolvite, fără cazier judiciar, să aibă abilități de utilizare a tabletelor și să dețină capacitatea de a desfășura muncă pe teren. De asemenea, menționăm că persoanele care se vor autorecenză vor beneficia de o zi liberă plătită, în urma obținerii unui certificat de autorecenzare.

Acestea pot depune o cerere-tip, conform formularului din anexă, însoțită de o copie a C.I., atât la Biroul relații cu publicul din cadrul Primăriei municipiului Lugoj, Piața Victoriei nr. 4, de luni

până vineri, de la orele 8.30-16.00, cât și pe adresa de e-mail contact@primarialugoj.ro. În acest an, populația României participă la al 13-lea recensământ desfășurat și organizat la nivel european în scopul îmbogățirii și actualizării bazelor de date privind evidența populației și cele mai importante caracteristici ale acesteia. Recensământul Populației și Locuințelor (RPL) este o cercetare statistică bazată pe un cadru solid legislativ intern și extern, fiind coordonat tehnic și metodologic de către Institutul Național de Statistică.

Informații suplimentare cu privire la atribuțiile ARA și ale recenzorului, dar și detalii legate de desfășurarea recensământului pot fi obținute din OUG nr. 19/2020, H.G nr. 145/2022, dar și de pe site-ul Institutului Național de Statistică (<https://www.recensamantromania.ro/cum-devin-recenzor/>).

Sport

Două medalii de bronz pe echipe la Campionatul Național de Marș

Atletele legitimate la Clubul Sportiv Școlar Lugoj au concurat duminică, 13 februarie, la finala Campionatului Național de Marș.

Competiția a fost găzduită de municipiul Timișoara și a fost rezervată sportivilor de la grupele de copii, juniori și seniori.

Clubul lugojean a fost reprezentat de o delegație compusă din șapte sportive, la două categorii de vârstă: copile I (născute 2009) și copile II (născute 2010). Bilanțul final al atleților de pe Timiș a consemnat două medalii de bronz la ambele categorii de vârstă, în concursul pe echipe. Așadar, pe locul trei al podiumului de premiere, la copile I, a urcat echipa compusă din: Ștefania Florea, Ariana Florea, Teodora Crașovan.

La copile II, locul trei a revenit echipei formate din: Daiana Iona, Josefina Hrelescu, Anca Netedu și Ioana Groza.

Întrecerile s-au desfășurat pe un traseu din jurul Stadionului „Dan Paltinișan”.

Au participat și sportivi care au reprezentat țara noastră la Olimpiada de la Tokyo.

Martie

Lucian Blaga

Din caier încălțit de nouri
toarce vântul
fire lungi de ploaie.
Flușuratici fulgi de nea
s-ar așeza-n noroi,
dar cum li-e silă -
se ridică iar
și zboară să-și găsească
cuib de ramuri.
Vânt și-i frig -
iar mugurii
prea lacomi de lumină
își zgulesc acum
urechile în guler.

Sfatul medicului

Cum am putea scăpa de pandemie?

Dacă nu apar tulpini noi, mai severe, am putea asista în câteva luni la o timidă întoarcere la normalitate.

Epidemiologul Adriana Pistol, secretar de stat în Ministerul Sănătății, atrage însă atenția că avem peste 800 de cazuri la terapie intensivă și zeci de decese în fiecare zi.

„Sfârșitul pandemiei ar fi mai aproape dacă mai multă lume s-ar vaccina”, a spus epidemiologul Adriana Pistol.

Rubrica școlii

O nouă aplicație

Elevii din Lugoj vor fi strict supravegheați și nu vor mai putea să ascundă părinților numărul de absențe sau notele proaste. Primăria vrea să achiziționeze o aplicație prin care părinții să fie informați, în timp real, despre tot ce fac copiii la școală. Primarul Claudiu Buciu spune că, prin acest proiect, se dorește reducerea abandonului școlar, cu acest soft putându-se face mult mai multe operațiuni, inclusiv organizarea și anunțarea evenimentelor sau a ședințelor cu părinții.

„Este un soft specializat, pe care îl va achiziționa primăria. Eu îmi doresc ca părintele să fie informat, în timp real, ce se întâmplă cu copilul său. De exemplu, dacă la 08.05, copilul nu este la școală, părintele să primească un mesaj! Când copilul primește o notă, părintele să afle în același timp ce notă a primit copilul la școală. Este foarte important să reducem abandonul școlar și să creștem gradul de informare al părinților cu ceea ce se întâmplă în școli”, a declarat primarul Claudiu Buciu.

Luna martie, recunoscută și sărbătorită ca luna femeii, îmi oferă prilejul de a adresa, atât în numele meu, cât și al Consiliului Local, tuturor doamnelor și domnișoarelor orașului Făget, cele mai bune gânduri, sincere urări de sănătate bucurii și liniște spirituală. La mulți ani!

Marcel AVRAM, Primar al orașului Făget

Restituiri făgetene

Preotul cărturar Partenie Gruescu (1813-1873)

Prof. dr. Dumitru TOMONI

Prin bibliografia consultată în redacția studiilor sale – George Pray, Francisco Grisellini, Martin Opitz, Damaschin Bojincă, Atanasie Marienescu etc. –, prin bogata sa bibliotecă ce cuprindea lucrări românești, străine și ale românilor de peste Carpați, prin temeinica cultură, multiplele preocupări intelectuale și contactul cu personalități de referință din Banat și Transilvania – Alexandru Mocioni, Vincențiu Babeș, George Bariț, Alexandru Papiu Ilarian, Pavel Vasici etc. –, Partenie Gruescu a fost prima personalitate culturală cunoscută în zona Făgetului.

S-a născut în anul 1813 la Sintești. A urmat clasele primare în satul natal și teologia la Preparandia din Arad. În anul 1834 a fost hirotonit preot în Sintești. Paralel cu funcția de preot, Partenie Gruescu a deținut și funcția onorifică de secretar protopresbiterial al Făgetului, unde dă dovadă de multă conștiințiozitate, bucurându-se de aprecierea protopopului tractului. Se implică activ în Revoluția de la 1848-1849 din Banat, ia parte la adunarea organizată de Eftimie Murgu la Lugoj, în ziua de 15 iunie, și are un rol important în evitarea unei confruntări directe între revoluționarii maghiari și românii adunați în Făget, în octombrie 1848.

În anul 1861, odată cu vacantarea postului de protopop al Făgetului, Partenie Gruescu și-a depus candidatura, dar prin mijloace necinstite postul a fost ocupat de Atanasie Ioanovici, preot în Zolt. Dezamăgit, trece în anul 1861 în eparhia Aradului, unde primește și funcția de vicar protopopes. În anul 1864 este membru al „Asociațiunii naționale din Arad pentru cultura și conservarea poporului

român”. La solicitarea lui Alexandru Papiu Ilarian din 7 octombrie 1851, scrie despre evenimentele de la 1848-1849 din zona Făgetului, manuscris păstrat la Biblioteca Academiei. În anul 1855 i-a trimis lui George Bariț un voluminos manuscris (peste 200 de pagini) intitulat: *Timpul său*, în care a scris despre unele așezăminte naționale de cultivarea poporului român din monarhia austriacă. Manuscrisul nu a văzut lumina tiparului, dar câteva pagini au fost publicate în „Gazeta Transilvaniei”. A mai publicat articole despre educație, cultură și probleme cotidiene în „Albina” și în „Telegraful român”.

În anul 1859, Partenie Gruescu a scris o monografie a localității Sintești, prima cercetare monografică românească din Banat, la cerința guvernatorului Banatului - contele Coronini și a episcopului sârb Samoil Mașirevici, care doreau să se informeze despre starea provinciei după revoluție. Lucrarea lui Gruescu, rămasă în manuscris până

în anul 1944, descoperită și publicată parțial de preotul Ion B. Mureșianu, este mai mult o încercare monografică de tip etnologic, pentru că din cele 43 rubrici ale chestionarului doar una se referea la istoria locului cercetat, celelalte referindu-se la climă, ocupații, instrumente de măsură, structura proprietății, edificiile, instituții, obiceiuri etc. Din păcate, la fel ca și în cazul altor manuscrise, Partenie Gruescu nu va reuși să vadă tipărită monografia Sinteștiului. Peste ani, în 1944, Ion B. Mureșianu a publicat capitolul întâi, iar în 1972, Aurel Turcuș a publicat fragmente din următoarele trei capitole.

Cuvinte apreciative are și publicistul și sociologul Ioan Clopoțel, un bun cunoscător al zonei Făgetului: „Cea dintâi calitate a monografistului este cursivitatea expunerii într-un limbaj viu, colorat, smuls din graiul viu al poporului. Prea puține neologisme și fraze cărturărești! E dovada talentului său scriitoricesc, căci spontaneitate, elan și simț al realității nu se vădesc decât la cei dăruți cu farmecul vocabularului limpede și natural. Stăm, deci, în fața unui condei iscusit, dublat de o frumoasă cultură istorică și de o pregătire rară pentru vremea sa”.

A decedat la Căpâlnaș, în 11 iulie 1873, cauza morții fiind „colera” din acel an. Prin activitatea și responsabilitățile avute în plan bisericesc – preot, secretar protopresbiterial, vicar protopopes, membru în Congresul Național Bisericesc etc. –, prin articolele publicate în „Albina”, „Gazeta Transilvaniei” și „Telegraful Român” și prin studiile lăsate în manuscris, Partenie Gruescu a fost primul cărturar din zona Făgetului.

Rubrica bisericii

În șirul sărbătorilor importante din luna martie, în ordine calendaristică, este sărbătoarea celor 40 de Mucenici, numită popular Măcinicii. În această zi sunt celebrați cei 40 de Sfinți din Sevastia. Aceștia au refuzat să se mai închine idolilor și au fost bătuți cu pietre. Credința în Dumnezeu i-a întărit și, astfel, păgânii nu au reușit să-iucidă. În această zi femeile fac măcinici pe care îi numesc Sfințișori. Aceștia sunt în formă de opturi și după preparare sunt duși la biserică pentru a fi binecuvântați și împărțiți săracilor. Tradiția populară susține că este bine să bei în această zi 40 de pahare de vin reprezentând sângele mucenicilor vărsat pentru credința în Hristos.

În ziua a șaptesprezecea, se sărbătorește Sfântul Alexie, omul lui Dumnezeu, numită popular Ziua Șarpelui. Legenda spune că Dumnezeu tocmai curățase pământul de gângăni și le pusese într-un cufăr. Alexie, care a trecut pe acolo, a primit sarcina de a arunca cufărul în mare. Dar, curiozitatea l-a împins pe acesta să deschidă cufărul și toate

gângăniile au tăsnit și s-au risipit pe pământ. Ca să-l pedepsească, Dumnezeu l-a transformat în cocostârc pentru a le putea aduna mai bine. De Sfântul Alexie oamenii încep să curețe pomii. Fiind considerată și Ziua Șarpelui i se acordă o atenție sporită acestui animal. Șarpelui nu i se pronunță numele de ziua lui pentru a-i putea fi câștigată bunăvoința pe timpul verii. În cazul în care rostea cineva din greșeală cuvântul șarpe acesta trebuia să spună neapărat un descântec.

Pe 25 martie e sărbătoare mare: creștinii proslăvesc Buna Vestire, moment în care îngerul Gavril îi vestește Fecioarei Maria că-L va naște pe Fiul lui Dumnezeu. Sărbătoarea era dedicată fertilității și constă în stropitul rădăcinii prunilor cu țuică. De Blagoveștenie se poate ara pământul, dar nu și semăna, pentru că se crede că păsările vor mânca boabele. Datorită faptului că sărbătoarea e situată în apropierea echinocțiului de primăvară, când cucul începe a cânta și rândunelele sosesc, mai este numită în popor și Ziua Cucului.

Luna martie îmi oferă prilejul potrivit pentru a transmite tuturor doamnelor și domnișoarelor din Jimbolia calde urări de bine. Vă doresc ca în aceste zile de primăvară să vă bucurați de fiecare rază de soare, iar dragostea celor din jur să vă aducă sănătate, bucurii și dorințe împlinite. La mulți ani!

Darius Adrian POSTELNICU, Primar al orașului Jimbolia

Transport public cu microbuze electrice din fonduri europene

La sfârșitul anului trecut au fost livrate Orașului Jimbolia microbuzele electrice care fac parte din sistemul de transport public transfrontalier.

Microbuzele au fost achiziționate în cadrul proiectului „Transport verde – promovarea mobilității sustenabile în orașele înfrățite Jimbolia și Mórahalom”, acronim E-Transport, finanțat prin Programul Interreg V-A România-Ungaria.

Primul microbuz, cel de 19+1 locuri, a fost livrat în data de 18 decembrie 2021, iar cel de al doilea, cel de 15+2+1 locuri în 28 decembrie 2021.

Vă reamintim că serviciile de transport public vor fi gratuite un an de zile, pe perioada implementării proiectului mai sus amintit.

Preconizăm că sistemul de transport public va deveni funcțional în primul trimestru al anului 2022.

În perioada de derulare a proiectului, pe lângă traseele locale, se organizează deplasări la partenerul de proiect din Mórahalom – Ungaria.

Fiind un proiect pilot, aceste deplasări au un rol de test și de sensibilizare a publicului și asigură în același timp vizibilitatea proiectului.

Cei interesați pot obține informații privind stadiul de implementare al proiectului accesând www.jimbolia.ro, pagină care conține butonul GREEN sau accesând linkul <https://greentransport.net/index.php/en/>.

Taxe și impozite în anul 2022

În acest an, în orașul Jimbolia, impozitele și taxele locale datorate de contribuabili nu vor fi majorate, ci doar se vor indexa cu rata inflației aferentă anului 2022, și anume 2,6%.

Această indexare a fost aplicată în conformitate cu prevederile legislației aflată în vigoare, stabilită la nivel național.

Și în acest an, persoanele fizice și juridice care își vor achita integral impozitele până la finalul lunii martie vor beneficia de o bonificație de 10 procente.

Rubrica bisericii

Cuvinte duhovnicești

◆ Adam a tăgăduit responsabilitatea păcatului și a dat vina pe Eva și pe Dumnezeu, Care i-a dat femeia și prin aceasta a distrus unitatea Omului și unirea lui cu Dumnezeu. Tot astfel, de fiecare dată când noi refuzăm să purtăm vina pentru răul general, pentru faptele aproapei noastre, noi repetăm același păcat și, de asemenea, distrugem unitatea Omului. – Cuv. Arhimd. Sofronie

◆ Nici fecioare, nici femei măritate, nici monah, nici mirean, ci o hotărâre dreaptă caută Dumnezeu. Și, primind-o ca pe însăși fapta, trimite aceluia Duhul Sfânt pentru a lucra împreună cu el, pentru a îndrepta viața tuturor celor ce vor să se mântuiască. – Sfântul Macarie

◆ Începutul păcatului e pofta, al mântuirii e dragostea. – Sfântul Antonie cel Mare

Recunoștință veșnică

Una trecută, întemeietorul Muzeului Presei „Sever Bocu” din Jimbolia, poetul Petre Stoica, ar fi împlinit 91 de ani. În semn de recunoștință, publicăm pentru toți cititorii noștri o poezie din creația sa.

Amiază târzie

O creangă apropiindu-se de-o altă creangă freamătul sărutărilor nemișcarea aerului un cerc pe apa saltul veritei și apoi o nouă durere nemișcarea aerului și aromele minții uitată între degete

Aducere aminte

Mihail Avramescu

Unul dintre liderii comunității jimboliene a fost preotul ortodox Mihail Avramescu. Locuitorii de astăzi cunosc prea puține detalii despre viața și personalitatea acestui binefăcător al spațiului autohton.

Profesorul universitar Marcel Tölcea, cetățean de onoare al orașului Jimbolia, a scris elogios în repetate rânduri despre părintele Avramescu. Casa de Cultură a orașului Jimbolia a realizat pe această temă, în cadrul proiectului „În demaraj cultural”, un interviu cu domnul Tölcea, care poate fi vizionat pe platforma YouTube.

Articolul de față apare cu ocazia sărbătoririi a 113 ani de la nașterea celui autoîntitulat „trândav și neiscusit aspirant ucenic al Sfintei Smerenii”.

Floriana Avramescu, una dintre ficele preotului, spunea despre prietenii tatălui său: «Mircea Eliade, căruia îi rezerva un discret și zâmbitor reproș, anume că tot caută și nu găsește; N. Steinhardt, cu care n-avea nimic în comun, în afara umorului îmbinat, curios, cu o mare gravitate în privința a tot ce putea intra în zodia Sacralului; rafinatul și distinsul Al. Paleologu, de care-l lega o prietenie mai aparte, ca și aceea față de Arșavir Acterian, Vasile Lovinescu sau Eugen Ionescu, — cu ultimii doi întreținând o sporadică, dar densă, corespondență (în ciuda faptului că el se amuza să se considere „un ins mai mult oral”)».

Rubrica școlii

Calendarul Evaluării Naționale - clasa a VIII-a, 2022

30 mai - 3 iunie 2022 - Înscrierea la evaluarea națională
3 iunie 2022 - Încheierea cursurilor pentru clasa a VIII-a
14 iunie 2022 - Limba și literatura română — probă scrisă
16 iunie 2022 - Matematică — probă scrisă
17 iunie 2022 - Limba și literatura maternă — probă scrisă
23 iunie 2022 (până la ora 14⁰⁰) - Afișarea rezultatelor înaintea contestațiilor
23 iunie 2022 (ora 16⁰⁰ — ora 19⁰⁰) - Depunerea contestațiilor
24 iunie 2022 (ora 8⁰⁰ — ora 12⁰⁰) - Depunerea contestațiilor
24 iunie - 29 iunie 2022 - Soluționarea contestațiilor
30 iunie 2022 - Afișarea rezultatelor finale după soluționarea contestațiilor

Pagină realizată de Ana-Maria LAZĂR

Dragi consătene, în această a treia lună a anului, hărăzită vouă, vă adresez tuturor doamnelor și domnișoarelor frumoasei noastre comune, urări calde de sănătate la viață lungă, pace în case și numai bucurii de la cei dragi. La mulți și frumoși ani!

Ion Iacob DAMIAN, Primar al comunei Vermeș

Din cartea de istorie a comunei Vermeș

Religiozitatea vermeșenilor, materializată prin construirea de biserici, a fost și este foarte puternică. Astfel, în prima jumătate a sec. al XVIII-lea, în locul bisericii de lemn din comuna Vermeș s-a înălțat o biserică din cărămidă, iar ulterior, între 1893-1894, în locul bisericii de cărămidă s-a construit actuala Biserică Ortodoxă.

În anul 1853, la inițiativa preotului Petru Mamut, este înființată în Vermeș comunitatea greco-catolică, la care aderau mare parte dintre săteni. Din 1868, Vermeșul devine sediul unui protopopiat greco-catolic, având în

subordine 6 parohii: Izgar, Fârluig, Scăiuș, Visag, Zgibești și Zorlențu Mare. Între 1871-1872 s-a construit la Vermeș biserica parohiei unite.

În anul 1914 este desființat protopopiatul greco-catolic, rămânând doar parohia unită greco-catolică Vermeș.

În Vermeș există la ora actuală și o comunitate baptistă ce dispune de o casă de rugăciune și o organizație destul de solidă.

De-a lungul timpului, în Vermeș au existat și școli confesionale, atât pe lângă biserica ortodoxă, cât și pe lângă cea greco-catolică.

Rubrica Bisericii

Așa trebuie să rabde călugărul într-o mănăstire...

Fericitul întru pomenire, Arhimandritul Cleopa, amintea, într-o carte a sa, despre iarna anului 1929, când, după sărbătoarea Sfântului Ierarh Nicolae, el și fratele său s-au hotărât să plece la Schitul Sihăstria - Neamț, pentru a sluji toată viața lui Hristos. La poarta mănăstirii au fost întâmpinați de monahul Ilarion, economul schitului:

- Ce doriți, fraților? i-a întrebat el.
- Vrem să rămânem în mănăstire, părinte, și să ne facem călugări.
- Vreți să vă închinați viața lui Hristos?

- Așa, cu ajutorul lui Dumnezeu, cuivoase părinte.

- Așteptați aici până vorbesc cu părintele stareț.

Auzind bătrânul stareț despre sosirea fraților, i-a spus economului:

- Du-i la arhondaric, dă-le ceva de mâncare și, începând de mâine dimineață, să stea trei zile și trei nopți la poarta mănăstirii, să bată fiecare cu bățul în butucii de la poartă și să zică neîncetat rugăciunea „Doamne Iisuse”, fără să le dați mâncare până a treia zi. Dacă vor avea răbdare, îi primim în mănăstire.

Economul s-a întors la frați și i-a dus

la arhondaric unde s-au odihnit. La miezul nopții au mers la Utrenie, iar a doua zi au fost duși la poarta mănăstirii și s-au rugat toată ziua, lovind cu bețele în trunchiul unui brad. Când loveau în butuc, ziceau și rugăciunea „Doamne Iisuse”. Călugării și frații treceau pe lângă ei, dar nimeni nu-i întreba nimic. Seara s-a reîntors economul și i-a întrebat:

- Ei, fraților, a zis ceva copacul?
- Nu! au răspuns ei.
- Nu-i este foame copacului?
- Nu! au zis ei.
- Iată, așa trebuie să rabde călugărul în mănăstire!

Rubrica școlii

Cum este corect – trening sau training?

În limbajul curent, se întâmplă destul de des să se producă o confuzie între cele două cuvinte menționate în titlul articolului – *trening* și *training* – așa cum se poate constata și din diverse postări pe internet, confuzie generată, pe de o parte, de asemănarea fonetică, și, pe de altă parte, de necunoașterea sensului celui de-al doilea termen (care e perceput ca o variantă a primului). *Trening*, cu pluralul *trenin-guri*, este singura formă corectă a substantivului care denumește îmbrăcămintea sportivă, alcătuită din bluză și pantaloni, purtată, mai ales, la antrenamente sau cu ocazia altor activități recreative, de relaxare. Cuvântul provine din englezescul *training*, care a fost însă adaptat regulilor de scriere și pronunție ale limbii române. Unii utilizează incorect forma *training*, cu sensul menționat anterior, probabil și pentru că există o marcă celebră a acestui articol vestimentar, care se comercializează, în mod firesc, cu titulatura respectivă – *Trening Training Gold*. În limba română există și termenul *training* (pronunțat [trein-ing]) – un neologism recent – dar care are înțelesul: instruire, antrenament, pregătire. Exemple: Institutul român de *traininguri* desfășoară o intensă activitate. În perioada următoare se vor organiza mai multe *traininguri* (sesiuni de pregătire) în domeniul jurnalismului.

Rubrica rutieră

Noi reguli pentru a obține permisul de conducere

Codul Rutier 2022, prevede o nouă lege promulgată de Klaus Iohannis. Proiectul prevede ca cele două cursuri să fie introduse în cadrul pregătirii teoretice și practice, pe care o fac persoanele care solicită prezentarea la examen pentru obținerea permisului de conducere în următoarele situații: ♦ obținerea, pentru prima dată, a permisului de conducere; ♦ beneficierea de reducere a perioadei de suspendare a sancțiunii complementare a suspendării temporare a exercitării dreptului de a conduce, în ipotezele constatării de către organele competente a săvârșirii de către participantul la trafic a unei fapte contravenționale; ♦ dispunerea sancțiunii complementare a suspendării temporare a exercitării dreptului de a conduce atunci când fapta contravențională se circumscrie fie conducerii sub influența băuturilor alcoolice, fie nerespectării regulilor privind prioritatea de trecere, depășirea sau trecerea pe culoarea roșie a semaforului, dacă prin aceasta s-a produs un accident de circulație din care au rezultat avariarea unui vehicul sau alte pagube materiale; ♦ obținerea, după anularea permisului de conducere printr-o hotărâre judecătorească definitivă, a unui nou permis de conducere.

Martie – lună a femeii, lună a mamei și, de ce nu, lună a recunoștinței pentru **roștul lor în viața noastră. Iată de ce, în această lună, un surâs trebuie să însoțească orice dar făcut lor, doamnelor, domnișoarelor, dar mai ales mamelor de la care am învățat cu toții că numai bunătatea poate face un om superior și un om superior e, precum știm cu toții, un om liber. Doamnelor și domnișoarelor comunei mele, din suflet vă urez un sincer „La mulți ani!”.**

Petru CAREBIA, Primar al comunei Coșteiu

Opinia academică

Școala noastră s-a manelizat

Răzvan THEODORESCU

Domnul academician Răzvan Theodorescu a fost invitatul lui Damian Drăghici, în cadrul podcast-ului acestuia. Răzvan Theodorescu deplânge România actuală: „Am așteptat, spune domnia sa, tineri lupi la putere și-au venit tineri șacali”. Academicianul Răzvan Theodorescu, fost ministru al culturii și senator PSD, se teme de noua generație, „care nu a luat bacalaureatul”. „Dacă, Doamne ferește, ajunge la cârma țării, situația va fi catastrofală. Școala noastră s-a manelizat, s-a mahalagizat, de la o înaltă altitudine cum era. Nu trebuie să ne mire rezul-

tatele de la Bac. Eram o țară de mare instrucție. Când am devenit președintele TVR, în 1990, am avut o întâlnire cu cei ce conduceau televiziunile în Europa. A venit vorba de «Teleciclopedia», iar polonezul a zis: «O țară care are un asemenea program în televiziunea ei este o țară de oameni cultivați!». Generația asta, care nu a luat bacalaureatul, dacă, Doamne ferește, ajunge la cârma țării, situația va fi catastrofală. Probabil, vom apela la niște străini să ne conducă. E nevoie să vină o generație care să iasă dintr-o școală de bună calitate ca să ne poată reprezenta”.

Paradoxuri de ocazie

Lumea mare

Lumea mare este lumea mică văzută din poziția în genunchi.

Case de piatră

Mulți și-au făcut case din pietrele cu care au dat alții în ei.

Punctul pe I

Cine te-mpușcă în frunte nu vrea neapărat să pună punctul pe i.

Aproape

După ani și ani de călătorie prin univers omul se-ntoarce în grădina sa și, abia atunci, simte ce aproape îi era fericirea.

Adrian PĂUNESCU

Poșta redacției

Cititorii ne întrebă, noi răspundem

Domnul Ion Țuțuraș din comuna Coșteiu ne întrebă cum se poate lămuri, cum poate afla în ce măsură angajatorul i-a plătit contribuțiile pentru pensie, dar și ce vechime în muncă a acumulat. Domnule Țuțuraș, Casa Națională de Pensii Publice are acum pus la punct un sistem informatic destul de bun, iar informațiile importante pe care le vizează orice român pot fi obținute fără a fi nevoie de un drum la sediul din localitatea de domiciliu. Astfel, orice salariat din România își poate crea un cont de utilizator pe site-ul Casei Naționale de Pensii Publice (CNPP) pentru a afla ce vechime în muncă a acumulat pentru pensia de stat. Acum, românii pot afla rapid vechimea acumulată (date lunare sau anuale). Pentru a putea accesa toate aceste date, românii trebuie să și facă un cont online pe site-ul CNPP. Primul pas este completarea unui formular online, care apoi trebuie tipărit și prezentat, împreună cu actul de identitate (original și copie), la orice casă locală de pensii. Următoarea etapă este setarea unei parole pentru contul personal, după ce se primește un email, în acest sens, de la administratori.

Vă vine să credeți?

Așa ceva numai în România se poate...

Șeful interimar al USSR, Cătălin Drulă, a intrat în politică cu plasamente de 3.527 de dolari și a terminat, în toamna anului trecut, mandatul de ministru al Transporturilor, cu plasamente de 2,5 milioane de dolari. De asemenea, în 2016, când candida pentru primul mandat de deputat, Cătălin Drulă avea în conturi 83.000 de lei și 70.000 de dolari, iar în octombrie 2021 economisea 380.000 de lei și 650.000 de dolari! Ce face politica, dacă se face la București!?!...

Din albumul „Florilor Stăvilărilor”

Încă de la mijlocul lunii trecute, juniorii din grupul folcloric „Florile Stăvilărilor” din comuna Coșteiu, se arată doritori de primăvara căreia îi pregătesc, sub atenta coordonare a doamnei profesor Liliana Carebia, o frumoasă primire. În imagine, ei lucrează de zor, având toată susținerea domnului primar, la pregătirea spectacolului dedicat zilei de „8 Martie”, lucrul lor, după spusele doamnei profesor Carebia, dovedind multă imaginație și migală.

Pagină coordonată de
prof. Alina Simona GRAD

Transparență administrativă

- **Hotărârea nr. 12 din 11.02.2022** privind alegerea președintelui de ședință.
- **Hotărârea nr. 13 din 11.02.2022** privind aprobarea rețelei școlare a unităților de învățământ de pe raza U.A.T Coșteiu pentru anul școlar 2022-2023.
- **Hotărârea nr. 14 din 11.02.2022** privind aprobarea domeniilor serviciilor publice și locurilor în care vor fi prestate activități în folosul comunității de către contravenienți persoane fizice, persoane condamnate sau minorii pentru care instanța a dispus prestarea unei activități în folosul comunității.
- **Hotărârea nr. 15 din 11.02.2022** privind acordarea unor premii familiilor cu domiciliul în comuna Coșteiu care aniversază 50 de ani de căsătorie neîntreruptă și persoanelor în vârstă de 90ani.
- **Hotărârea nr. 16 din 11.02.2022** privind însușirea analizei stadiului de înscriere a datelor în registrul agricol pe trimestrul IV al anului 2021 și aprobarea programului de măsuri pentru eficientizarea înscrierii datelor în registrul agricol.
- **Hotărârea nr. 17 din 11.02.2022** privind aprobarea „Planului anual de acțiune privind serviciile sociale acordate la nivelul comunei Coșteiu, județul Timiș pentru anul 2022.
- **Hotărârea nr. 18 din 11.02.2022** privind aprobarea modificărilor și completărilor la actele constitutive ale „Asociației de dezvoltare intercomunitară deșeri Timiș”.
- **Hotărârea nr. 19 din 11.02.2022** privind darea în administrarea Serviciului public de gospodărie comunală Coșteiu, județul Timiș.
- **Hotărârea nr. 20 din 11.02.2022** privind reorganizarea activității Primăriei Comunei Coșteiu, aprobarea Organigramei a „Statului de Funcții și Regulamentului de Organizare și funcționare al aparatului de specialitate al primarului comunei Coșteiu, județul Timiș.
- **Hotărârea nr. 21 din 11.02.2022** privind stabilirea prețului la apă potabilă și a tarifelor de canalizare ale Serviciului public de gospodărie comunală Coșteiu, județul Timiș.
- **Hotărârea nr. 22 din 11.02.2022** privind bugetul local inițial al comunei Coșteiu pe anul 2022 și estimările pe anii 2023, 2024 și 2025.

Chiar dacă nu este o sărbătoare tradițională, ziua de 8 martie marchează în calendar Ziua Femeii, de altfel, începând de la întâia sa zi, aceea a mărțișorului, întreaga lună este închinată femeii. Prilej, atât pentru mine, cât și pentru colegii mei din cadrul Consiliului Local, să adresez tuturor domnișoarelor și doamnelor comunei noastre, calde urări de sănătate, fericire și bucurii în casele lor. La mulți ani!

Ioan Cristian CARDAȘ, Primar al comunei Victor Vlad Delamarina

Din cartea de istorie adevărată

Cum a murit Maria-Tereza

Sătănă peste unul dintre cele mai mari imperii europene, tratând de la egal la egal cu puternicii bărbați de stat ai continentului, ea se simțea întrucâtva inferioara acestora, dar facea tot posibilul să-i urmeze: trăgea cu pistolul, se interesa de știință și artă, se implica în treburile economice și comerciale și, nu în ultimul rând, era o foarte bună călăreță, o veritabilă amazoană.

Nimic nu este adevărat

Această pasiune pentru echitație nu i-a fost însă de bun augur, înșiși servitorii de la numeroasele castele imperiale de pe cuprinsul Austro-Ungariei scornind, se pare, primele rumori referitoare la bizarul amor carnal, pe care împărăteasa îl împărtășea cu năvălașii ei armăsari. În privința sfârșitului ei, despre care legendele spun că s-ar fi petrecut pe când Maria-Tereza, aflată în plin elan erotic cu un armăsar, l-a biciuit pe acesta, fiind apoi macinată între copitele calului, Frauberger este cât se poate de clar: nimic nu este adevărat.

„Maria-Tereza a murit nu într-un grajd, sub copitele vreunui armăsar, ci singură, în patul ei, în seara zilei de 5 noiembrie 1780. Potrivit mărturiilor, de care nu ne putem îndoi, ale apropiaților săi, în acea zi, împărăteasa s-a sculat dis-de-dimineată, și-a băut cafeaua și s-a tolănit înapoi în așternuturi, pregătindu-se a citi corespondența. După trei ore, șambelanul său, nedumerit că încă nu fusese chemat de împărăteasă, ca de obicei, a intrat în camera ei și a găsit-o în pat, în stare de inconștiență. Stare din care, cu toate eforturile depuse de medicii personali, împărăteasa nu avea să se mai trezească niciodată, încetând din viață la ora 9:45 p.m., în aceeași zi. Autopsia urma să scoată la iveală că decesul ei s-a datorat unei hemoragii cerebrale. Cu alte cuvinte, un sfârșit deloc spectaculos, precum cel vehiculat de amatorii de zvonuri și de glume fără perdea pe socoteala impunătoarei împărătese” ne asigură istoricul german Gunther Frauberger, în articolul publicat într-un recent număr al prestigioasei reviste franceze „L'Histoire”.

Rubrica medicului de familie

Durere de cap sau migrenă?

Pentru a fi diferențiate de simplele dureri de cap, migrenele sunt descrise de persoanele care suferă de ele ca dureri violente ce le limitează activitățile în perioadele de criză. În timpul unui atac de migrenă, durerea poate fi extrem de violentă, ajungând până la a împiedica orice activitate. Această durere este legată în esență de fenomene de inflamație și vasodilatație ale vaselor cerebrale, în special cele ale meningelui. Cu cât tratamentul de criză este luat mai devreme, cu atât este mai probabil să fie eficient imediat. Iată și câteva medicamente cu eficacitate demonstrată în asemenea cazuri!

– Paracetamol, pentru migrene ușoare. Vândut fără prescripție medicală, paracetamolul este eficient în migrenele ușoare până la moderate, adică un atac care nu interferează cu activitățile zilnice. Nu există nicio dovadă că folosirea unui adjuvant precum cofeina i-ar crește efectul analgezic.

– Ibuprofenul, disponibil fără prescripție medicală, este eficient în migrene, chiar și în cele severe.

– Ketoprofenul se vinde numai pe bază de rețetă și nu există date care să demonstreze superioritatea acestuia față de ibuprofen.

Epigrame fără aluzii

Nuntă

Gheorghe Grosu

Toată lumea e în zor!
Invitații, nuntă mare!
Se însoară-un turnător
C-o frumoasă... filatoare!

*

La alimentară

Victor Hălmăș

Dânsul le explică iarăși
Celor ce așteaptă-n stradă:
„Nu se poate, măi tovarăși,
Să dau pește fără coadă!”

*

Ocașii

Păstorel

Din Banat până la Iași
Se resimte lipsa sării,
Fiindcă cei mai mulți ocași
Au ajuns la cârma țării.

Tradiții și obiceiuri ale lunii martie

Mărțișorul

Mărțișorul este un calendar simbolic, reprezentat de un șnur bicolor, care adună zilele, săptămânile și lunile anului în două anotimpuri, iarnă și vară, făcut cadou la 1 martie, ziua Dochiei, străvechi început de an agrar.

Generalizat astăzi la sate și orașe, Mărțișorul este confecționat din două fire colorate alb și roșu, de care se prinde un obiect artizanal, pentru a fi dăruit fetelor și femeilor care îl poartă agățat în piept una sau mai multe zile.

Deși nu se știe cu exactitate de când datează acest obicei, se știe că prima zi a primăverii era celebrată încă de acum aproximativ 8000 de ani, iar Mărțișorul își are originea în credințele și practicile agrare de atunci.

Vești bune

Din aprilie...

Ministrul Sănătății, Alexandru Rafila, a anunțat că, în opinia sa, este posibil ca, odată cu luna aprilie, să ajungem la o stare de normalitate, în care prezența să fie similară cu cea din perioadele de normalitate. „Trebuie să păstrez o rezervă, eu pot să fac estimări, spre deosebire de alte persoane nu am certitudini, prefer să fiu mai rezervat, dar opinia mea este că în această primăvară vom ajunge la normalitate în ceea ce privește activitatea socială, economică și culturală”, a mai afirmat domnul ministru.

Atenție părinți!

Un nouă metodă de șantaj vine din Republica Moldova

Internetul este un pericol, în special pentru copiii ai căror părinți sunt plecați peste hotare. Unii din ei se mobilizează pe rețelele de socializare și fug de acasă. Nu o spunem noi, ci o spun reprezentanții companiilor private de detectivi, care, în ultima perioadă, fac față cu greu solicitărilor venite de la părinții aflați în căutarea odraslelor. De la începutul anului, în Republica Moldova au fost înregistrate 12 cazuri de acest fel. Potrivit părinților, adolescenții recurg la acest gest pentru a-i șantaja, astfel încât să le trimită mai mulți bani. Fenomenul este frecvent printre tinerii cu vârste cuprinse între 13 și 17 ani, ai căror părinți muncesc în străinătate.

Pagină coordonată de prof Roxana DAMIAN

Martie este luna în care se sărbătorește de la un căpat la altul al lumii femeia, simbol al vieții, al iubirii, al purității și al frumuseții spirituale. Nu există prilej mai potrivit pentru a transmite tuturor doamnelor și domnișoarelor din comuna Lenauheim multă sănătate, nenumărate bucurii și zile însorite.
La mulți, mulți ani!

Ilie SUCIU, Primar al comunei Lenauheim

Mi-e dor de tine, mamă

Grigore Vieru

Sub stele trece apa
Cu lacrima de-o samă,
Mi-e dor de-a ta privire,
Mi-e dor de tine, mamă.

Măicuța mea: grădina
Cu flori, cu nuci și mere,
A ochilor lumină,
Văzduhul gurii mele!

Măicuțo, tu: vecie,
Nemuritoare carte
De dor și omenie
Și cântec fără moarte!

Vânt hulpav pom cuprinde
Și frunza o destramă.
Mi-e dor de-a tale brațe,
Mi-e dor de tine, mamă.

Tot cască leul iernii
Cu vifore în coamă.
Mi-e dor de vorba-ți caldă,
Mi-e dor de tine, mamă.

O stea mi-atinge fața
Ori poate-a ta năframă.
Sunt alb, bătrân aproape,
Mi-e dor de tine, mamă.

Rubrica bisericii

Cuvinte duhovnicești

◆ Oricât ar fi de bune în sine rugăciunea, postirea, privegherea și celelalte fapte creștinești, totuși, nu numai în lucrarea lor stă scopul vieții noastre creștinești, măcar că ele slujesc drept mijloace de care avem neapărată nevoie pentru atingerea acestui scop. Adevăratul țel al vieții noastre creștinești stă în dobândirea Duhului Sfânt al lui Dumnezeu. Iar postul, privegherea, rugăciunea, milostenia și tot lucrul bun făcut pentru Hristos sunt mijloace pentru dobândirea Sfântului Duh al lui Dumnezeu. Și luați seama că numai lucrul bun făcut pentru Hristos ne aduce roadele Sfântului Duh, iar tot ce nu este făcut pentru Hristos, măcar și lucru bun de-ar fi, nu ne aduce plata în veacul ce va să fie și nici în viața de aici nu dă harul lui Dumnezeu. – Serafim de Sarov

Recomandarea universitară

Nu renunțați la scrisul de mână

În ultimii ani, când tastatura a devenit aliatul fidel al celor mai mulți dintre noi, scrisul de mână a căzut în dizgrație. O mare greșală, ne avertizează reputatul neurochirurg prof. univ. dr. Alexandru Vlad Ciurea.

„Recomand tuturor să scrie cât mai mult de mână. Caligrafia este foarte importantă. Pentru că mii și mii de celule nervoase lucrează la acțiunea de scriere. Practic, participă tot creierul: emisfera dreaptă este cea artistică, a creativității, iar cea stângă a execuției. Când scriem, punem pe hârtie un gând, apoi îl formulăm cât mai succint. Este extraor-

dinar cum tot creierul lucrează: mișcăm mâna, folosim ochii, degetele, ne concentrăm. Este un proces complicat, care duce la dezvoltarea creierului.

Scrisul este parte a terapiei de recuperare pentru pacienții care au suferit un accident vascular cerebral sau un traumatism cranio-cerebral. Pentru că scrisul creează legături, sinapse, iar celulele se activează.

Și mai e ceva: scriind, îți vin idei, rezolvi probleme, te organizezi. Este o bună metodă de a preveni teribila boală Alzheimer”, concluzionează distinsul neurochirurg.

Poșta redacției

Cititorii ne întreabă, noi răspundem

Doamna Lidia Ionescu din comuna Lenauheim, ne întreabă dacă o salariată gravidă poate fi concediată disciplinar. Doamnă Lidia, interdicția de a concedia salariată gravidă nu este o chestiune absolută. Dacă săvârșește, în mod repetat, abateri disciplinare, așa cum sunt ele stipulate în regulamentul intern al companiei, angajatorul are la dispoziție posibilitatea de a cerceta disciplinar respectiva salariată și chiar să o concedieze disciplinar pe aceasta. Orice salariat poate fi subiectul unei astfel de cercetări, fără deosebire. Totuși, deși OUG 96/2003 stipulează că angajatorului îi este interzis să dispună încetarea raporturilor de muncă cu salariată gravidă din motive care au legătură directă cu starea sa (de graviditate), în cazul săvârșirii unor abateri disciplinare, acest lucru nu va avea legătura cu starea sa, ci cu faptele săvârșite cu vinovăție și în legătura cu munca. Chiar dacă veți acționa în instanță, o astfel de concediere disciplinară va trece de proba instanței.

Primăvara, ea o renaștere

Ghioceii, primii vestitori ai primăverii, răsar devreme de sub stratul de zăpadă pentru a întâmpina noul anotimp. Albul lor curat semnifică puritate, dar și primul semn timid al vieții care renaște sub razele calde ale soarelui. Aceleași raze vor călăuzi mai apoi natura spre explozia culorilor și a formelor lumii vegetale. Românii cunosc și îndrăgesc această floare deosebit de gingașă și frumoasă.

Adezea, la începutul lui martie, buchetul de ghiocei însoțește măștișorul. El reprezintă o tradiție românească ce datează din cele mai vechi timpuri. Firele - de lână, de ață, de mătase - alb și roșu sunt împletite împreună. Odinioară, de ele se atârna un ban de aur sau de argint, a cărui strălucire evoca lumina soarelui. Simbolistica măștișorului cunoaște diverse interpretări, cea mai răspândită fiind bazată pe faptul că, în folclorul nostru, anotimpurile sunt simbolizate cromatic: primăvara este roșie, vara este verde, toamna este neagră, iar iarna este reprezentată prin culoarea albă. A dărui măștișoare este un gest de dragoste, prietenie, respect și apreciere.

Din albumul comunei

În 15 februarie, de Ziua Națională a Lecturii, primarul comunei Lenauheim, Ilie Suci, invitat special fiind, le-a citit preșcolarilor o poveste.

Pagină coordonată de Ana-Maria LAZĂR

Dragi bunici, mame și domnișoare ale comunei noastre, luna aceasta, mai mult decât oricare alta, vă aparține și vă este dedicată în întregime vouă, celor cărora vă datorăm mai mult decât pot cuvintele mele să o spună. În această lună atât de frumoasă, atât în numele meu, cât și al colegilor din Consiliul Local, vă transmit sincere și calde urări de sănătate. La mulți ani!

Ovidiu DOȚA, Primar al comunei Topolovățu Mare

Cuvântul care înțelepțește

Voi știți cine a fost Noroc?

Tot timpul auzim, în fel și fel de situații, fraze și urări în care este folosit cuvântul „noroc”. Marele duhovnic al Mănăstii Sihăstria, din Neamț, Părintele Cleopa, a vorbit în cărțile sale despre cine a fost Noroc și de ce nu ar trebui să invocăm acest nume niciodată. Are legătură cu diavolul!

„Am văzut pe unele pomelnice pe care le aduceți, ca pomeniți pe dracul Noroc, zicând: *Pentru norocul fetei, pentru norocul băiatului, pentru norocul familiei.* Ce mi-ai pus pe dracul pe pomelnic? Voi știți cine a fost Noroc? Cel mai mare demon, care a secerat milioane de suflete”,

se arată în lucrarea „Ne vorbește părintele Cleopa”.

Părintele Cleopa ne amintește tuturor că românii se rugau la Moloh, zeul fericirii, pe care astăzi noi îl numim Noroc.

Se pare că acest zeu primea drept jertfă numai copii sugari de la mamele lor. Așadar, cine dorea să aibă noroc, trebuia să aducă această jertfă. Și, pentru a avea noroc, femeile își dădeau pruncii de la sân!

În literatura engleză, termenul „Moloh” sau „Howl” este folosit pentru a face referire la o persoană sau un lucru care cere sau care necesită un sacrificiu foarte mare.

Rubrica școlii

Elevii ne întrebă, noi răspundem

Sorin Farcaș din comuna Topolovățu Mare ne întreabă cum spunem corect: „deservire ireproșabilă” sau „servire ireproșabilă”?

Dragă Sorin, o pretinsă greșală privind folosirea termenilor „a deservi” și „deservire”, ce a atras după sine indignarea unor vorbitori, a fost observată încă de acum o jumătate de secol, de lingvistul Alexandru Graur. Tema a fost reluată de Rodica Zafiu, profesor în cadrul catedrei de Limba Română a Facultății de Litere a Universității din București, care a observat că revolta împotriva presupusei erori apare și astăzi în rândul internaților, pe bloguri sau forumuri, unde, prin diverse comentarii, sunt condamnate formulări de tipul „policlinica ce deservește această zonă”; „deservirea clienților”; „deservire ireproșabilă” etc.

Specialiștii explică, însă, că termenii „a deservi” și „deservire” provin din franțuzescul „desservir”, unde apare cu trei sensuri, adică: a) a asigura un serviciu; b) a strânge masa, a debarasa; c) a dăuna, a aduce prejudicii.

Potrivit DEX, „a deservi” are înțelesul de „a face cuiva un rău serviciu, a acționa în dauna cuiva, a nu servi cum trebuie” și „a presta un serviciu în folos public, a servi o colectivitate, a avea în grijă supravegherea și dirijarea funcționării unei mașini”.

Asemenea polarizări ale sensurilor unor omonime pot crea și confuzii, ambiguități involuntare sau echivocuri voite, ca în enunțul „Serviciile secrete românești au deservit puterea politică”, notează Rodica Zafiu în articolul „Păcatele Limbii: Deservire”.

Cu sens negativ cuvântul „deservire” apare foarte rar, în locul acestuia fiind folosit „deserviciu”. În schimb, cu înțelesul pozitiv este utilizat de multă vreme: „farmacia deservește întreaga populație”, „autobuzul deservește cartierul” etc.).

Așadar, vorbitorii trebuie să țină cont de dublul sens, respectiv omonimia termenilor „a deservi”, „deservire”, pentru a nu cădea pradă capcanelor limbii române, cum le numea reputatul lingvist Alexandru Graur.

Dacă tot au venit americanii, să-i și cunoaștem...

George Patton

George Patton a fost unul dintre cei mai importanți generali americani din Al Doilea Război Mondial, personalitate a controversei, a fost acuzat în dese rânduri de lipsă de respect față de subalterni.

Este faimos și pentru celebrele sale discursuri, precum cel dat înainte de debarcarea din Normandia soldaților săi:

„Bărbați, chestia că unele surse se învârt în jurul faptului că America dorește să stea departe de război și nu dorește să lupte este o mare tâmpenie! În mod tradițional,

americanii iubesc să lupte. Total adevărat, americanii iubesc înclăștarea luptei. America iubește să câștige. America nu va tolera un ratat. Americanii disprețuiesc un laș. Americanii joacă pentru a câștiga. De aceea, America nu a pierdut și niciodată nu va pierde un război.”

Este autorul faimosului citat din timpul eliberării Parisului, în care se referă voalat la ambiția francezilor de a participa, măcar printr-o divizie blindată, la Eliberare:

„Prefer să am în față o divizie germană, decât o divizie franceză în spate.”

Rubrica medicului de familie

Cât de mult ar trebui să dorm?

Deși fiecare persoană are nevoie de o perioadă de somn diferită pentru a funcționa adecvat, majoritatea adulților au nevoie de 7-9 ore de somn pe noapte.

Prea puțin somn. Deprivarea de somn afectează capacitatea de funcționare a creierului nostru și poate provoca tot felul de probleme, cum ar fi o dispoziție proastă. Așadar, deprivarea de somn ne provoacă dureri de cap? Da - cercetările au demonstrat că persoanele care dorm în medie doar șase ore tind să sufere de dureri de cap severe, semnificativ mai frecvent decât persoanele care dorm mai mult.

Prea mult somn. Dacă se știe că deprivarea de somn declanșează dureri de cap, probabil surprinzător, prea mult somn poate avea același efect. În loc să vă petreceți întregul weekend adormit în pat, de ce nu încercați să vă relaxați corpul prin yoga sau meditație.

În această lună ce marchează ziua dedicată celebrării unui sacrificiu pe care femeile l-au făcut din dorința firească de a se bucura de aceleași drepturi de gen, adresez tuturor doamnelor și domnișoarelor din draga noastră comună, precum și celor care ne vizitează stațiunea, sincere urări de sănătate, viață lungă și alese bucurii de la cei dragi. La mulți ani!

Ioan HERBEI, Primar al comunei Moneasa

Anunț important!

În atenția locuitorilor comunei Moneasa

Primăria Comunei Moneasa informează toți cetățenii privind două aspecte, referitoare la prețurile privind energia electrică / precum și la ofertele de energie electrică.

Stimați consăteni, vă rugăm să verificați cu atenție facturile de curent pentru perioada 01.11.2021-31.03.2022, pentru că în conformitate cu OUG 118/2021, trebuie să beneficiați de o reducere de 50% a facturii de curent, așa cum beneficiază toate localitățile din zona Munților Apuseni, adică și locuitorii comunei noastre, în afară de acei locuitori vulnerabili (care au primit ajutor de încălzire și energie), cu condiția să aveți un consum 150-1500 kwh pentru această perioadă.

În conformitate cu „Articolul 3 (1) clienții casnici beneficiari ai schemei de compensare aferente consumului de energie electrică sunt persoanele fizice al căror consum total de energie electrică în perioada 1 noiembrie 2021 - 31 martie 2022 se situează între 150 kwh-1.000 kwh inclusiv.”

Foarte mulți furnizori de energie nu au aplicat această prevedere pe facturile de curent (în acest sens, veți face o cerere spre furnizorul dvs., cu prevederile legii de mai sus, astfel ar trebui să obțineți această reducere).

Totodată, informăm toți cetățenii comunei noastre, să intre pe site-ul „ANRE”, unde vor putea să își facă un calcul estimativ al

facturii de curent și, totodată, să treacă la cel mai bun furnizor de energie de pe piață.

Dragi consăteni, în acest moment o să regăsiți o ofertă foarte bună, la un preț de 664,14 lei/MW (toate taxele incluse), față de următoarea oferta cu 1146,59 lei/MW.

Oferta este valabilă doar pentru persoane fizice până la 31.03.2022, pentru un an de zile, plata facturii până la 45 zile, metoda de semnare a contractului se face online și foarte ușor (mai jos vă atașăm linkul pentru comparatorul de prețuri ANRE):

<https://www.anre.ro/ro/info-consumatori/comparator-de-tarife>

Menționăm că reducerea de 50% a facturii de energie, se face și locuitorilor celorlalte comune și orașe vecine, din zona Munților Apuseni, conform Hotărârii de Guvern 323 din 10.05.1996 privind cele 14 UAT-uri:

Orașe: 1. Sebiș. **Comune:** 1. Almaș, 2. Brazii, 3. Buteni, 4. Chisindia, 5. Dezna, 6. Dieci, 7. Gurahonț, 8. Hălmagiu, 9. Hălmăgel, 10. Ignești, 11. Moneasa, 12. Pleșcuța, 13. Vârfurile.

Considerăm că o informare cât mai corectă și mai rapidă va aduce reale avantaje financiare locuitorilor comunei noastre și, de ce nu, zonei noastre, în care locuim.

Ioan Nuțu Herbei
Primar al comunei Moneasa

Pentru oaspeții stațiunii

Tabăra de la Moneasa revine la viață

Recent, domnul Ionel Bulbuc, vicepreședintele Consiliului Județean Arad, informează că pe lista de investiții 2022, unul dintre obiectivele majore în domeniul cultură și tineret este tabăra de la Moneasa.

„Pandemia, a spus domnia sa, nu a pus în așteptare proiectele Consiliului Județean Arad. Am început lucrările prin care Tabăra Moneasa va deveni una dintre cele mai moderne tabere pentru copii din vestul țării. Anul trecut am reamenajat 95% din bungalouri, iar anul acesta am început în forță cu lucrări, de la nivel de fundație la clădirea cu mansardă. Asta înseamnă încă 14 camere modernizate, un bloc alimentar nou și o sală multifuncțională, unde vom putea organiza orice tip de activități. Anul acesta ne pregătim să primim peste 5.000 de copii în această tabără, dacă situația medicală va permite. Dacă nu va permite, continuăm investițiile și în această toamnă, iar anul viitor copiii vor avea la dispoziție o tabără și mai atractivă”.

Unele surse, din cadrul instituției județene, ne-au asigurat că este posibil ca încă din anul acesta, dacă lucrurile vor avea o derulare firească și dacă situația epidemiologică o va permite, vor fi primiți primii copii.

„Mila este toată Scriptura!”

Ne-am adus aminte de această observație a lui Alexandru Vlahuță atunci când conducerea Complexului Hotelier Moneasa a anunțat că deschide larg porțile omeniei celor izgoniți de războiul din țara lor.

„Putem oferi cazare pentru cetățenii veniți din Ucraina, în jur de 50-60 camere - se arată în comunicatul conducerii. Punem la dispoziție și pensiunea „Casa di David” București. Haideți să dăm ajutor unor oameni terorizați de un tiran. Vă rog să vă gândiți cum ar fi să se întâmple ca noi într-o clipă să fim puși în situația de a lăsa totul în urmă și să fugim din casele noastre. Nu stați nepăsători! Să dăm o mână de ajutor, nu se știe când, în locul lor putem fi noi. Gândiți-vă la acei copii, care plâng și țipă de frică, care își părăsesc tații să lupți”.

Regrete târzii

Lumea ar fi fost mai bună dacă...

Fostul lider sovietic, Mihail Gorbaciov, consideră că dacă Uniunea Sovietică nu s-ar fi destrămat, lumea de astăzi ar fi fost mai bună. În opinia lui Gorbaciov, lumea ar fi fost mai stabilă, mai sigură și mai corectă. Ultimul președinte al Uniunii Sovietice a menționat că nu și-a dorit prăbușirea URSS și că evenimentul respectiv nu a fost „rezultatul final” al Perestroikăi.

Mihail Gorbaciov, fostul lider al URSS, spune că Rusia și Statele Unite trebuie să organizeze un „al doilea Reykjavik”, având în vedere întrevederea lui cu Ronald Reagan în Islanda, în 1986. „Relațiile dintre Uniunea Sovietică și SUA, la mijlocul anilor 80, au fost mult mai dificile decât sunt acum. Însă, atunci am reușit să găsim o ieșire din situație cu ajutorul încrederii, înțelegerii și stabilirii raporturilor reciproce”, subliniază Gorbaciov.

Dragi doamne și domnișoare din comuna Birchis, permiteți-mi să vă adresez în această minunată lună a femeii, în numele Primăriei și Consiliului Local, toate urările de bine, sănătate și împliniri pe toate planurile. La mulți și fericiți ani!

Ioan GUȚU, Primar al comunei Birchis

„O mare parte a tensiunilor privind campania de vaccinare se datorează și politicienilor!”

Dr. Marius LUCA

Ora stabilită pentru întâlnirea cu medicul de familie Marius Luca îmi lasă timp să admir cochetul castel al Mocioneștilor, aflat în imediata apropiere a frumosului dispensar al localității Căpâlnaș. Încărcată cu istorie, reședința nobiliară e o clădire cu etaj, înconjurată de un parc cu arbori seculari, în care biblioteca ocupa o sală întregă. Despre interlocutorul meu, Vasile Todî îmi spunea înainte de a pleca din Timișoara, că este unul din cei mai buni medici, asta și pentru că Marius Luca este binecuvântat cu darul răbdării de a asculta durerea omului ajuns pacient.

Domnule doctor, mulțumindu-vă pentru faptul că ați acceptat această întâlnire, vă întreb: cum vedeți această campanie de vaccinare?

Domnule Miron, părerea mea sinceră este că vaccinarea a demarat prost de la început. Dacă se apela la medicii de familie, noi având aproape toată populația arondată, posibilitatea de a-i convinge pe cetățeni și a comunica direct cu ei ar fi fost de o amplitudine mult mai mare și cu impact mult mai eficient, cu efect imediat, decât prin mass media, cum s-a mizat de la început. Atunci, s-ar fi vaccinat mult mai mulți, dacă această campanie ar fi fost făcută prin medicii de familie.

De ce ar trebui cetățeanul să se vaccineze împotriva coronavirusului SARS-COV 2 ?

În primul rând, pentru a evita să facă forme grave ale bolii și, dacă se va infecta, să fie evitată presiunea pe spitale, fiindcă au fost și vor fi multe cazuri, iar unitățile spitalicești ajung să nu mai facă față, iar medicii ajung să fie epuizați.

Este dovedit că persoanele vaccinate fac forme mai ușoare de îmbolnăvire?

Da, este dovedit că persoanele vaccinate fac o formă mult mai ușoară de COVID19, decât o persoană care nu este vaccinată. Sistemul imunitar e puternic și boala se manifestă mult mai puțin vehement, iar suferința omului vă fi și mai redusă, când e vaccinat și se infectează.

Cum se raportează omul la vaccinarea anti-COVID19?

Un exemplu elocvent este raportarea cetățeanului la necesitatea vaccinării, pentru a se proteja atât el, cât și familia lui, colegii de muncă, prietenii și cei apropiați. Acum, când vorbim, e ora 12:00, iar de dimineață, la centrul de vaccinare de la Săvârșin, am inoculat numai o persoană. Omul nu este curios să se protejeze pe el, dar să protejeze și familia lui, prin vaccin. Nu ascultă îndemnul medicilor că vaccinarea e cea mai eficientă metodă pentru a nu suferi de forme grave ale bolii COVID19, dacă el se infectează.

Își asumă lipsa vaccinării?

Fără să conștientizeze că lipsa vaccinării e un risc ca pacientul să ajungă la spital sau, Doamne ferește, să moară.

Unde se află „Centrul de vaccinare” zonal, ca să-i spun astfel?

„Centrul de vaccinare” se află în comuna vecină Săvârșin și este deschis din luna martie 2021 și se află vizavi de biserică.

Domnule doctor, credeți că sănătatea este politizată, dacă ne gândim la această pandemie?

Ei, domnule Miron, o mare parte a tensiunilor privind campania de vaccinare este și din cauza politicienilor. Ei au impus tot felul de măsuri și legi care se bat cap în cap. Acum trebuie certificat COVID, acum nu trebuie certificat COVID. Amestecul politic în sistemul de sănătate este extrem de nociv. Pandemia și campania de vaccinare au fost politizate, de aceea vaccinarea a eșuat. Din păcate, totul se politizează și totul se transformă în politic. De aici atâtea tensiuni, pe spatele bietului cetățean și pe viețile cetățenilor.

Din cartea de istorie a comunei

Glorioasa familie a Mocioneștilor

Unul din înaintașii familiei Mocioni a căzut sub zidurile Timișoarei. A luptat sub sabia lui Eugeniu de Savoya împotriva ocupației otomane. Altul a fost împușcat pe geam în casa administratorului de moșie.

Lucian Mocioni și-a găsit moartea în pădurea Vârșetului. Petru a fost înjunghiat la proprietatea din Pesta, pentru că a refuzat titlul de baron oferit de împărat.

Avram Iancu, citind „Telegraful Român”, a exclamat: „Încă un asasinat politic. A căzut pumnul și sabia națiunii!”

Alexandru Mocioni a imprimat străluciri astrale pe firmamentul politic al vremii, ca președinte al Partidului Național Român pentru Banat și Crișana. Napoleon Bonaparte a definit geniul ca un meteorit venit să lumineze veacul în care a trăit, neștiind că mai

târziu el însuși va deveni o asemenea personalitate.

Sclipirile de geniu ale lui Petru și Alexandru Mocioni au constatat în acuratețea gândirii, a mânuirii „sabiei” oratorice cu artă de spadasi. În cercul elitei nobiliare un grof s-a exprimat: „Nu înțelegem și nu găsim rațiunea pentru care aceste vlăstare ale unei familii nobile, având latifundii, fiind încuscriți cu unii dintre noi, respectați pentru cultura lor europeană, se identifică cu aspirațiile țăranilor români.”

Locotenentul Petru Mocioni (junior) și-a dat jertfa de sânge pe frontul rusesc în Primul Război Mondial, alături de cei 35 de fii ai Birchisului care nu s-au mai întors la vetrele lor. În iarba și mugurii primăverilor, ca și în flacăra lumânărilor de pe morminte, în Joia Mare palpăie din adâncuri peste vreme sufletul lor.

Aurel VODICEAN

Din albumul comunei

Primul gând când bei apă de la fântâna arteziană din frumosul foișor din imagine, îngrijită prin strădania domnului primar Ioan Guțu, ne trimite cu gândul la Sfânta Scriptură: „Femeia I-a zis: Doamne, nici găleată nu ai și fântâna e adâncă; de unde, dar, ai apa cea vie? Nu cumva ești Tu mai mare decât părintele nostru Iacov, care ne-a dat această fântână și el însuși a băut din ea și fiii lui și turmele lui?” (Ioan 4.11, 12)

Pagină coordonată de Gheorghe MIRON

Luna martie, gazdă a atâtor sărbători dedicate doamnelor și domnișoarelor, precum și binecuvântatelor mame și bunici, îmi oferă bucuria de a le adresa tuturor, gânduri frumoase însoțite de urări sincere de sănătate, viață lungă și pace în suflete și în case. *La mulți ani, dragile mele consătene!*

Ion MICURESCU, Primar al comunei Bata

Din lada cu zestre a Festivalul vânătorilor din Bata

De așa ceva numai badea Ion este în stare!

Marele Festival al vânătorilor inițiat de frumoasa familie Micurescu, desfășurat de ani buni pe terenul frumoasei pensiuni „La Bade Ioane” din comuna Bata, din pricina pârdației pandemii nu a mai avut loc în ultimii doi ani. O rară tradiție s-a întrerupt din pricini planetare. Dar în urmă rămân nemuritoare povești depănate la lumina caldă a focurilor de noapte, când vânătorii își deschid cu generozitate tolba cu amintiri. Pentru cititorii noștri și din dorința de a păstra nestinsă flacăra celui mai mare festival închinat zeiței Diana în arealul românesc, am ales una din poveștile auzite...

Stăteam aproape de președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, domnul Vasile Todî, când el mi-a făcut semn să fiu atent la omul care se pregătea să vorbească. Un bărbat în puterea anilor se pregătea să istorisească o nouă întâmplare, era un om cu păr încă negru și avea doi ochi albaștri adânci ca voluptatea adolescentină.

- Dragii mei, începu el molcom, privind în depărtări de noapte nepătrunse, eram cu gazda noastră de azi, cu inginerul Ion Micurescu și cu încă câțiva ortaci într-un loc al deplinei singurătăți. Un loc închis de stânci abrupte din care izbucnea un râu. De aici torentul se revărsa mai departe printr-un hățiş de nepătruns peste copacii prăbușiți ai pădurii seculare. Înspre răsărit se căsca o prăpastie adâncă, al cărei fund era plin cu coarne de cerb pe care animalele le leapădă primăvara în locuri neumblate de om, când, deodată se auzi dinspre vale un bubuit puternic.

Prin tufele ghimpoase o ființă urca înversunată, croindu-și drum spre malul abrupt. Badea Ion sari și puse mâna pe armă.

De departe, din vale se auzea zarva hăitașilor.

Stânca pleșuvă scîrțâia sub pașii grei ce se apropiau. Tufișurile rupte pârâiau, o capră alarmată sari strănutând pe trunchiul uscat, vulpi și iepuri îi anunțau sosirea, deasupra zburau cârând stoluri de păsări cărora le zdrobise cuiburile. Și zgomotul care-i anunța apropierea era grandios. Fiara însă nu scotea niciun sunet.

Se îndrepta direct spre cascada. Poate au hăituit-o încoace, am gândit atunci. Nu se lăsă mult așteptată. Țâșni dintre tufele de jnepeni.

Era o ursoaică neagră, superbă, înaltă de doi metri, cu părul des și flocos.

Venea în două picioare. Cu una din labele din față rupe tufele din cale. Își ducea cei doi pui. Pe unul îl purta în gură, strângându-i mijlocul cu dinți, iar pe celălalt îl ținea strâns cu laba stângă din față.

Între tufișuri și cascada se afla un luminiș de vreo douăzeci de pași. Când fiara fugară ajunsese în poiană, își văzu vânătorii stând la pandă. Ion Micurescu, pe care toți îl alintăm numindu-l „Badea Ion”, ridică pușca, așteptând.

Ursoaica mormăi speriată și se opri brusc. Sări într-o parte și, schimbând direcția, fugi lateral, spre locul unde văzuse bradul doborât peste prăpastie.

Ortacul nostru Ion Micurescu ar fi putut s-o împuște ușor, dar n-a făcut-o. Știți de ce? Pentru că i s-a făcut milă de animal, pentru că era femelă și mamă și voia să-și salveze puii. De așa ceva numai badea Ion este în stare! În orice caz, nu făcu altceva decât s-o ochească, iar când dispăru din fața ochilor lui, lăsă pușca jos. Asta se întâmplă numai vânătorilor adevărați, vânătorilor cu inimă, concluzionă povestitorul, ațintindu-și privirea, din nou, spre aceleași depărtări de nepătruns din noapte.

Dacă e martie, e...

Mama

Teohar MIHADAȘ

Scoală, mamă, scoală,
Prinde-mi capu-n poală.
Ia-mi-l și-l îngână
În duioasă mână.
Ia-mă și m-alină
În cântare lină;
În din lacrimi cântec
Spus, și cu descântec.

Că de-aceea m-am tot dus
Când în sus, când spre apus...
De aceea mă tot duc,
La vânturi să mă usuc;
Și mă duc și plec mereu,
Cu amurg în mine, greu,

Și nu aflu tihnă nicăieri,
Ci numai frică,
Frică ce nu are-n lume
Nici tu casă, nici tu nume.
Ea din alte țarmuri vine
Și mă leagă-ncet de tine,
De tine sau de căința
Care-mi deapănă ființa.

Rubrica școlii

Calitatea sistemului de învățământ a scăzut continuu

În luna martie ni se pregătește un an școlar cu trei trimestre și cinci vacanțe, ne anunță chiar Sorin Cîmpeanu, ministrul Educației Naționale. Împachetată pe ideea consultărilor cu specialiști ce urmează să se întâmple zilele acestea, decizia pare deja luată de către oficiali. Carevasăzică, structura anului școlar se va modifica din nou! Iar anunțul vine chiar de la ministrul Educației, Sorin Cîmpeanu și este destul de clar că dorința acestuia este să se treacă de la două semestre la trei trimestre. Și, până acum, toate dorințele ministrului s-au împlinit.

Cele trei trimestre ar putea să cuprindă și „Săptămâna altfel” și „Săptămâna verde”, în care elevii ies dintre pereții școlii și se dedică unor altfel de activități. Decizia va fi luată în luna martie și va fi puternic fundamentată. În acest moment, structura anului școlar presupune două semestre, dar Sorin Cîmpeanu consideră că din cauza lor au scăzut notele la evaluările naționale și a crescut abandonul școlar. „Am început cu semestre în 1998. Nu știu dacă e coincidență sau nu, dar de atunci, calitatea sistemului de învățământ a scăzut continuu, din păcate. Tot de atunci, am avut o rată de promovare mică la examenele naționale. Tot de atunci a început să crească și abandonul școlar, dar aștept analiza făcută de specialiști”, este explicația dată de acesta.

Pagină coordonată de Ciprian Octavian APOSTOL

Dragi locuitori ai comunei Dognecea, cu fiecare început de primăvară, gândurile noastre se îndreaptă către soțiile, mamele și domnișoarele comunei noastre. Lor le este închinată această întreagă lună, prilej cu care, în această pagină a comunei noastre din cadrul Jurnalului interregional Banatul, le adresez, atât în numele meu, cât și al dumneavoastră, sincere urări de sănătate. La mulți ani, dragile noastre conșătene!

Remus ROF, Primar al comunei Dognecea

Prilej de fală pentru dognecenii!

Domnul Remus Rof, actualul primar al comunei Dognecea, a fost numit președinte interimar al organizației PSD Reșița! Conducerea Asociației Primarilor din Banatul Istoric îi urează succes în noua demnitate.

Rubrica părinților

Ajutați copilul să cunoască valoarea banilor

Un copil care știe deja să numere poate fi implicat în bugetul familiei. În acest fel, ei pot vedea câți bani sunt cheltuiți pe divertisment, haine și mâncare.

Cu cât crește mai mult copilul, cu atât mai multe informații îi puteți da despre bani. De exemplu, vă puteți duce copilul la magazinul alimentar și îl puteți încuraja să compare prețurile aceluiași produse. Acest lucru îl va învăța pe copil că diferite produse au prețuri diferite. În viitor, ar putea fi de ajutor atunci când un copil major, de exemplu, decide să contracteze un împrumut online și compară termenii și condițiile cu veniturile sale înainte de a semna un contract.

Vesti bune

Ce nu are Timișoara, va avea Dognecea!

Aflată cu fiecare trimestru al anului într-o frumoasă dinamică a dezvoltării impusă de noul ei primar, comuna Dognecea se bucură de perspective cu adevărat europene. Dovadă proiectele aflate pe agenda primarului ei, proiecte despre care domnul Remus Rof ne spune că: „Între altele, dorim să facem o bază sportivă modernă, mai exact un stadion de fotbal, cu tribune, vestiare subterane și tabelă electronică. Am fost incluși pe lista sinteză, avem și studiul de fezabilitate depus la CNI, iar de la dânsii am primit informații grozave, avem certitudinea că ne va fi finanțat proiectul.”

Întrebat despre valoarea investiției, edilul a spus: „Valoarea investiției este de 13 milioane de lei. Vestea mă bucură și pentru că noi, în comună, avem o echipă de fotbal, „Minerul Dognecea”. Ne putem lăuda cu ea, jucăm în liga a V-a, suntem pe primul loc, cu diferență mare de locul doi. Toți jucătorii pe care îi avem în echipă sunt din Dognecea.

Sunt cu toții tineri, dornici de afirmare, iar acest lucru ne-a motivat să solicităm finanțare pentru această bază sportivă, de care nu se vor bucura doar jucătorii, ci întreaga comunitate, tinerii care își vor dori să facă sport”.

Din agenda primarului

Dacă ai apă curentă și canalizare, altfel stau lucrurile în orice comunitate, și altfel vom putea și noi, ca și autoritate locală, să dezvoltăm comuna. Când privește baza sportivă modernă, pentru care am depus solicitare la CNI, aici lucrurile sunt ceva mai clare, pentru că ne aflăm deja pe lista sinteză și avem certitudinea că vom și primi finanțare pentru ea. (Remus ROF)

Rubrica elevilor

Elevii ne întreabă, noi răspundem

Mai mulți elevi ne cer să explicăm sensul și originea expresiei „a pica de fazan”. Expresia se utilizează în limbajul colocvial cu sensul „a fi păcălit”. Cu o astfel de conotație peiorativă, dobândită în structura „a pica de fazan”, cuvântul „fazan” a început să fie folosit și separat, în alte contexte, cu un sens similar: naiv, fraier sau prost, ca un fel de eufemism – cuvânt care atenuază mesajul, pentru a nu-l jigni, direct și categoric, pe cel vizat. Originea expresiei face referire la un obicei al acestor păsări – fazanii – din perioada în care se depun ouăle pentru clocit. La început, făzanița este cea care clocește, fazanul aducându-i hrană și apă, după care fazanul îi ia locul, fără să se bucure de același „tratament” din partea ei, răbdând de foame și de sete până iese puii, de unde și expresia „a căzut de fazan”. Ornitologii spun însă că, de fapt, în perioada în care se înmulțesc, fazanii și făzanițele parcurg un adevărat ritual, în care rolurile sunt egal împărțite.

Rubrica credinței

Binefacerile rugăciunii

De-a lungul timpului, omul, indiferent de condiția și de religia lui, a fost preocupat de puterea rugăciunii, pentru că a simțit, intuitiv, că este felul în care se poate conecta la rădăcinile sale spirituale, este o întoarcere spre interioritate, un fel de a înțelege mai profund sensul vieții și pe sine însuși. Există în noi, susțin și filosofii, o vibrație pe care nu o înțelegem întotdeauna, când trăim nu este doar ceea ce trăim, este mult mai mult.

Rugăciunea, spunea un celebru chirurg de la începutul secolului trecut, Alexis Carrel, laureat al Premiului Nobel pentru Medicină, „este cea mai puternică formă de energie pe care o putem valorifica, rugăciunea poate face totul, poate să ne creeze din nou”.

Rugăciunea activează anumite zone cerebrale și, practică constant, poate duce la crearea unor noi conexiuni neuronale – este concluzia la care au ajuns mai multe studii științifice recente.

De cele mai multe ori, rugăciunea se construiește prin dialog. Când o persoană se roagă, aceasta intră într-o relație cu divinitatea și, prin urmare, implică limbajul, ceea ce se reflectă în activitatea creierului. Cu ajutorul imagisticii medicale, s-a observat că atunci când cineva se roagă, regiunile creierului legate de orientarea spațială tind să fie inhibate, dar se activează circuitele de recompensă. Toate experimentele științifice au indicat că cei care se roagă își controlează mai bine gândurile și emoțiile, depășesc mai ușor stările de stres, nu se confruntă cu anxietatea, una dintre bolile secolului XXI, au mai multă încredere în ei înșiși și au o stare de sănătate bună.

Spun martie și gândul mi se îndreaptă spre mama, spre bunică și străbunică, spre soră, soție, nepoțică, noră și spre voi, doamnelor și domnișoarelor din vatra noastră regală, cărora, de-a lungul anilor, în creația mea literară, v-am păstrat mereu un loc cuviincios de cinstire poetică. Îngăduiți, rogu-vă, ca în această lună, să vă ofer un nou buchet de frumoase urări de sănătate și viață liniștită. La mulți ani!

Ioan VODICEAN, Primar al comunei Săvârșin

Strategii de modernizare a comunei Săvârșin

După întâlnirea recentă avută cu conducerea județeană, am ținut să aflu de la domnul Ioan Vodicean, primar al Vetrei Regale, pentru dumneavoastră, cititorii noștri, date noi privind programul de modernizare al comunei.

„Avem o strategie de modernizare a comunei Săvârșin, pe mai multe direcții. Cofinanțarea primită de la Consiliul Județean Arad va fi folosită pentru amenajarea trotuarelor în comună, extinderea rețelei de canalizare și reabilitarea căminelor culturale în localitățile Temeșești și Valea Mare. Avem în curs de finalizare lucrările de extindere și dotare a Căminului Cultural din localitatea Toc. Valoarea lucrării fiind de 500.000 euro din fonduri europene. Și, în perioada următoare, va avea loc recepția lucrărilor. În paralel, se derulează lucrările de mansardare a Liceului Tehnologic «Regele Mihai» din Săvârșin, unde vor fi amenajate laboratoare moderne, de care vor beneficia elevii și cadrele didactice.“ a declarat edilul comunei.

Discutând despre termenul de execuție al acestor lucrări, domnul primar a mai adăugat: „Termenul de execuție este 31 decembrie 2022, dar dorința noastră este ca lucrările să se finalizeze mai repede, pentru ca noul an școlar să înceapă acolo, dacă va fi posibil. Iar investiția, ca să anticipez întrebarea dumneavoastră, este în valoare de 500.000 euro, finanțată din fonduri europene. De asemenea, am predat amplasamentul la Compania Națională de Investiții pentru construirea unei săli de sport și am depus încă două proiecte la Administrația Fondului pentru Mediu. Aceste

proiecte vizează reabilitarea Școlii Primare din Săvârșin, precum și reabilitarea sediului Consiliului Local din Săvârșin. Iar pe PNRR, vom depune un proiect de reabilitare a clădirii fostei grădinițe, unde va fi amenajat un sediu administrativ, va fi achiziționat un microbuz electric și vor fi amenajate două stații de încărcare pentru mașini electrice.“

Din lada cu zestre a liricii bănățene

Cu permisiunea poetului Ioan Vodicean, căruia îi mulțumesc și pe această cale, publicăm pentru toți cititorii „Jurnalului Interregional Banatul” poezia:

GIN BABALUC¹

Mă că fain o fost odată
Când am fost copil gi-o șcioapă.
Fașeam focu în parău²
Ori că nie jiucau batău³
Ori gi-a jomu⁴, ori gi-a prinsa,
Saream coarda ori încinsa.

Mai târzău, în fișiorie,
M-am pus flori la palarie
Și baceam pa jios tăt satu'
Și gi-a lungu și gi-a latu',
Să avem, fișiori și ficie,
Tăt natu cat-o pariecie
Pa duminica la jioc.
Ălea vremuri nu să-ntorc.
Nie zâșeau în toroagoată⁵
Oamini faini și cu socoată⁶:
Ion... covașiu... cum să-i zăc?
Și cu Teni lu Covâc.

Vo tri duz⁷ ca gi șpoherturi⁸,
Rujinicie gi tri sferturi,
C-o coșarcă gi butoanie,
Ei zâșeau că-s saxifoanie.

Da la ielie cânta Firu,
loniel orbu și cu Biru.
Să infoia ca tutcanu⁹,
Pa uliță la Buneanu,
Când trajia gi-acordion,
Mitru Peca. Āla om.

Într-o marie vesalie
Cânta moșu Vasalie
La o broancă¹⁰ cât dolafu¹¹.
Șe mai? Āsta fu tarafu.

Dup-atita spurc¹² gi ani,
Nu mai au oamini bani;
Orbu, Teni, or murit,
Ion covașiu s-o prostiț,
Unu-i beceag gi pișioarie,
Altu-i țapăn gi spinarie.

Șe-i mai rău, va spun așa,
Nu mai au niși cui cânta.
Că acuma au on jioc,
Carie-i zâșie parică... Rock.
Și când jioacă, drept va spun,

Tăt ma mir și ma minun,
Cât să-mping și cât să-mpung,
Ca loviț gi beceșug¹³.
Să gisprind, să strâng polog¹⁴
Zâși c-au friguri ori au șlog¹⁵.

S-or tuns chiel și au o creastă,
Ca a cucului nievastă.
Ficie tăcie fărâbalicie¹⁶,
Pa la oci tăcie canicie¹⁷.

Tăț ș-or rupt nadržii¹⁸ noi,
Umblă cu jienunți goi
Și cameașa gizbumbată¹⁹
Cum umblau orbeți²⁰-odată.

Ba mai umblă căe-o fătă
Gizgolită²¹ pasta țăță,
Pasta cur, pasta buric...
Măă!!! Gi cap am să ma stric.

Nu mai vreau să văd nimica.
Vreau s-ascult pa Achim Nica,
Să ma-mbet, să nu mai știu
Gi mis mort ori gi mis viu
Și să moarmăi sughițând:
„Āsta-i iadu pa Pamânt”.

Rubrica elevilor

Vă recomandăm să citiți...

Dragi elevi ai comunei Săvârșin, pentru această lună, vă recomandăm cartea „Mutat la țară - Viața fără ceas. Din Londra în Apuseni”, de Andy Hertz. Această carte nu este despre construcții, tradiții, creșterea animalelor sau agricultura, ci despre găsirea drumului interior către acasă. Mutatul la țară este despre a trăi frumos, iar a trăi frumos este despre bucuria de a trăi!

„Dincolo de produse curate, ne asigură autorul, dincolo de mult discutatele apuse sau reînviată tradiții și meștesuguri, dincolo de tractoare, căruțe și palme bătătorite, dincolo de online, dincolo de evenimente, dincolo de castraveți și gogoșari, dincolo de râuri și păduri, dincolo de toate cele ce se știu, există la sat oameni întorși la simplitate, care așteaptă noi vecini și prieteni. Suntem tot mai mulți!”

Pagină coordonată de prof. Camelia FOGAȘ

¹ din bătrâni, din vechime; ² pârău, vale; ³ oină; ⁴ de-ascunselea; ⁵ ne cântau la taragot; ⁶ cu judecată; ⁷ țevi, burlane; ⁸ sobe de gătit, de bucătărie; ⁹ curcanul; ¹⁰ contrabas; ¹¹ dulapul; ¹² multime; ¹³ boală, suferință; ¹⁴ (adv.) grămadă, buluc; ¹⁵ apoplexie, paralizie, dambă; ¹⁶ vopsite; ¹⁷ înegrite; ¹⁸ pantalonii; ¹⁹ cămașa descheiată; ²⁰ milogii, cerșetorii; ²¹ dezvelită, decoltată.

Începutul primăverii, marcat prin tradiții străvechi de frumusețea Mărțișorului, apoi 8 martie, cu Ziua Femeii, sinonimă pentru toți cu Ziua Mamei, această lună, în întregul ei dedicată sexului frumos, îmi oferă prilejul de a transmite tuturor doamnelor și domnișoarelor comunei noastre calde urări de sănătate și viață frumoasă. La mulți ani!

Claudiu COMAN, Primar al comunei Sânandrei

Săracă inima mea...

Fiecare om trebuie să învețe de la propria inimă

Dacă vă amintiți versurile cântecului popular, atunci trebuie să știți că ele mă duc cu gândul la marele cardiolog și specialist în chirurgie cardiovasculară, Ioan Pop de Popa, medicul care a implementat prima valvă biologică de porc mistreț, în decembrie 1983. Întrebat, odată, cum i-a venit ideea, marele chirurg a răspuns: „La o vânătoare, văzând niște mistreți cum urcă, ca o vijelie, o costișă. Toți ceilalți trăgeau de mama focului, numai eu am pus pușca jos, mirându-mă ce inimă or avea mistreții ăștia! Dar a trebuit să treacă ceva vreme până când, împreună cu doctorul Dan Gherghiceanu și cu inginerul Aristide

Dodu, de la Institutul de cercetări textile, să punem valva la punct.

Interesant este și răspunsul dat de profesorul chirurg la întrebarea: „Este inima e cel mai fragil din organele omului?”

„La fiecare contracție, inima aruncă 80 de centimetri cubi de sânge, asta în stare de repaos. Inima unui om ar putea, în 70 de ani, cât e durata medie de viață, să golească de 20 de ori apa lacului din Cișmigiu. Și mai e o idee: fiecare om trebuie să învețe de la propria inimă. Ea se contractă un timp și se odihnește doi, așa trebuie să facă și omul.”

Câteodată ne holbăm atât de mult timp la o ușă care se închide...

A fost un om de știință, inventator și inginer american de origine scoțiană, care în anul 1876 a brevetat pentru prima dată în istorie un dispozitiv capabil să emită și să recepționeze cuvintele rostite, telefonul. În transmițător undele sonore loveau o diafragmă flexibilă de care era atașat un magnet permanent. Numele lui? Alexander Graham Bell. Lui îi datorăm și câteva maxime care trebuie reținute.

- ◆ Un om, ca regula generală, datorează foarte puțin lucrurilor cu care se naște – un om este ceea ce face el din sine.
- ◆ Națiunea care are sub stăpânire aerul, în final va stăpâni lumea.
- ◆ Câteodată ne holbăm atât de mult timp la o ușă care se închide, încât noi o vedem prea târziu pe cea care este deschisă.
- ◆ Nu poate exista atrofie mentală în orice persoană care continuă să observe, să își amintească ce a observat și să caute răspunsuri pentru neîncetatele sale „cum-uri” și „de ce-uri” cu privire la lucruri.
- ◆ Omul este un animal, singurul dintre animale, care refuză să se mulțumească cu împlinirea dorințelor animale.

În viitor lumea va fi condusă de câțiva oameni

La ce să ne așteptăm în viitorul apropiat? Întrebarea adresată de domnul Marian Nazat maestrului Ion Cristoiu a primit răspunsul:

— La împărțirea omenirii nu în state bogate și state sărace, ci în câțiva oameni bogați și miliarde de săraci. Puterea incredibilă a unor patroni de rețele sociale ne avertizează că în viitor Lumea ar putea fi condusă nu de câteva state, ci de câțiva oameni.

Dacă e martie...

Mama

Mircea MICU

Mamă, eu te-am visat trecând
Pe-un fir de nor, pe-un câmp de zare,
Firavu-ți trup amestecând
Cu zbor de paseri călătoare.

Mamă, eu te-am strigat să stai,
Era un drum ciudat, de spume:
Unde plecai, de ce plecai?
Spre care început de lume?

Erai frumoasă și aveai
Aripi de înger, albe, mamă,
Și te strigam și n-azeai
Sau nu vroiai și mi-era teamă.

Acele paseri argintii
Mi te duceau din vis, ușoare,
În zborul lor de veșnicii
Tăcute și nepăsătoare.

Este bine să știți...

Recent au fost puse în dezbatere două propuneri de ordin pentru majorarea tichetelor de masă. Tichetele de masă vor crește însă cu numai câțiva bani, dar tichetele de creșă se vor majora cu 30 de lei. Ordinul care privește majorarea tichetelor de masă prevede o creștere de la 20,09 lei lei, cât e în prezent, la 20,17 lei. În cazul tichetelor de masă, este stabilită valoarea maximă pe care o poate avea un astfel de bilet de valoare, astfel că tichetele pot avea orice valoare sub acest prag.

Al doilea proiect de ordin stabilește că, începând tot cu luna aprilie, valoarea sumei lunare care se acordă sub formă de tichete de creșă va fi de 520 de lei, cu 30 de lei mai mult decât valoarea actuală a acestor bilete de valoare (490 de lei). Potrivit Legii nr. 165/2018, tichetele de masă sunt bilete de valoare pe care orice angajator le poate acorda lunar salariaților săi, acestea putând fi utilizate doar pentru achitarea mesei sau achiziționarea de produse alimentare.

În schimb, tichetele de creșă sunt bilete de valoare care se acordă lunar angajaților care nu beneficiază de concediul și indemnizația pentru creșterea copilului. Acestea pot fi folosite numai pentru achitarea taxelor la creșă unde este înscris copilul.

Rubrica școlii

Elevii ne întrebă, noi răspundem

Eleva Roxana Matei din comuna Sânandrei, ne întreabă cum este corect: „Vorbește întruna” sau „Vorbește într-una”? Dragă Roxana, din categoria greșelilor de scriere frecvente fac parte și cele comise din cauza asemănării grafice dintre cuvinte care au de cele mai multe ori valori gramaticale diferite.

Când scriem „bineînțeles” și când „bine înțeles”? Atunci când „bineînțeles” are înțelesul de „firește” se scrie împreună, iar atunci când are sensul de sine stătător, adică „un lucru bine înțeles” se scrie separat. O confuzie de scriere este posibil să

se facă și între construcțiile „din afară” și „din afără”. Atunci când termenul „din afară” are sensul de „pe de rost” se scrie împreună. În cuvinte separate apare atunci când poate fi raportat la „înăuntru”, de exemplu: „Din afară totul părea în ordine.

Revenind la întrebarea ta, „întruna”, când apare cu sensul de „fără întrerupere, neîncetat”, se scrie împreună, iar în contexte de tipul „Într-una din zile a plecat” (prepoziție și pronume nehotărât) se scrie cu cratimă, cuvintele având valori morfologice diferite. Prin urmare, în exemplul nostru prima variantă este scrisă corect.

Pagină coordonată de prof. Andreea TEACĂ

Dragi doamne și domnișoare, cetățene ale orașului nostru, urmând o frumoasă datină, luna lui Mărțișor îmi oferă plăcutul prilej de a vă adresa, atât în numele meu, cât și al colegilor din Consiliul Local, cele mai calde și sincere urări de sănătate, bucurii de la cei dragi și pace în casele voastre. La mulți ani!

Teodor PAVEL, Primar al orașului Recaș

Dacă e martie, e...

Baba Dochia

Prima zi a lunii echinocțiului de primăvară începe cu ziua Babei Dochia, despre care se spune că ar fi fost o soacră rea, care într-un an, de 1 Martie, și-a trimis nora la munte după fragi. Lui Dumnezeu i s-a făcut milă de sărmana fată și i-a oferit El micile fructe. Aceasta s-a întors acasă, iar Dochia, văzând fragii și crezând că a venit primăvara, și-a pus cele nouă cojoace (în alte părți se presupune că ar fi 12 cojoace, iar cifra magică 12 face referire la cele 12 luni ale anului) și a pornit cu oile la munte. Aici, vremea era însă foarte schimbătoare, ba ploaie, ba soare, iar Baba Dochia își lepăda câte un cojoc, fie din cauza

căldurii, fie din cauza ploii, care îi uda cojocul și îi îngreuna mersul. Când n-a mai avut cu ce se îmbrăca aceasta a înghețat. În munții Ceahlău se poate vedea statuia ei în piatră împreună cu oile sale. Intervalul 1 – 9 martie este cunoscut ca zilele Babelor. Unul dintre obiceiurile populare ale acestei luni este ca fiecare să-și aleagă o Babă, pentru a-și anticipa, în funcție de starea vremii, norocul sau ghinionul din acel an.

În această zi, a Dochiei, și totodată în întâia zi de primăvară, ca un obicei autohton, se obișnuiește ca fiecare fată sau femeie să primească câte un mărțișor. Bineînțeles și mărțișorul are propria sa legendă.

Rubrica oenologului

Cel mai vechi soi de vin

Dragi locuitori ai orașului Recaș, poate și pentru că orașul dumneavoastră este vestit prin podgorii, am fost întrebat, prezent fiind la una din serbările orașului, despre cel mai vechi soi de vin din România. Ei bine, chiar dacă răspunsul meu vine mai târziu, vă asigur că atestată în varianta sa sălbatică, încă de acum 9.000 de ani, vița-de-vie a început să fie cultivată comercial pe plaiurile mioritice, după venirea și stabilirea grecilor pe țărmul Mării Negre, deci, oricum, după anul 1000 î.Hr. Din vița sălbatică ne-a rămas până astăzi soiul de Fetească neagră, considerat cel mai vechi vin produs pe meleagurile noastre!

De reținut, vorbind despre vin, interesant este și faptul că Moldova a fost de la început cea mai importantă regiune viticolă a țării, descoperirile arheologice atestând încă din timpul lui Petru al II-lea (1447-1449) și Ștefan cel Mare (1457-1504) podgorii în zone precum Cotnari, Panciu, Huși și Odobești.

Dacă mai vreți să aflați și care a fost vinul preferat al marelui Ștefan, atunci vă spun că el era vinul produs la Cotnari. După cum aflăm și din celebra epigramă semnată de Păstorel Teodoreanu:

„La curtea din Hârlău, în buza viei
Făcea Măria-sa popas, nu rar
De-și mai uita de grijile domniei
Cu dumneaei, «Feteasca» de Cotnar”.

Posta redacției

Elevii ne întreabă, noi răspundem

Elevul Sorin Munteanu din orașul Recaș ne întreabă cum spunem corect: „A lua la cunoștință” sau „a aduce la cunoștință”? Dragă Sorin, expresia „a lua la cunoștință” este foarte des întâlnită, deși varianta corectă, consemnată în majoritatea dicționarilor limbii române, este „a aduce la cunoștință”, cu sensul de „a informa pe cineva despre un lucru, a înștiința”. Potrivit lingviștilor, vorbitorii au fost influențați de expresia corectă „a aduce la cunoștință”. Prin simetria dintre a oferi și a primi, ei au căutat ca și formal cele două spuse să fie simetrice. Singurele expresii admise în acest caz în dicționare sunt: „a lua cunoștință de ceva sau a avea cunoștință de un lucru”, cu sensul de „a fi informat”, „a ști”, „a se pune la curent cu ceva” ce pot apărea în contexte ca: „Am luat cunoștință de acuzațiile care mi se aduc” sau „Aveam cunoștință de faptul că era lipsit de modestie”. Se observă, însă, că ultima expresie, „a avea cunoștință”, pierde din ce în ce mai mult teren, fiind înlocuită cu termeni sinonimici (conștientiza, știa). A aduce (ceva) la cunoștință (cuiva) sau a aduce la cunoștința publică – cu sensurile de a informa pe cineva, a face cunoscut sau a da de știre tuturor (despre un anumit lucru) – sunt singurele variante acceptate – cel puțin până în acest moment – de normele literare. Așadar, a doua expresie din întrebare este forma corectă (exemplu în context – „A adus la cunoștință mamei sale că poate să plece din țară”).

Opinia universitară

Realitatea de care nu ne putem ascunde

Profesorul Mircea Coșea a vorbit despre ceea ce se va întâmpla de la data de 1 aprilie 2022, atunci când expiră măsurile de plafonare a prețurilor la energie electrică și gaze naturale, precum și compensarea facturilor către populație.

Astfel că, „dacă guvernării nu vor merge la esența lucrurilor, vom ajunge, opinează cunoscutul profesor, ca din aprilie să avem niște efecte care să fie vizibile: creșterea numărului de societăți și actori economici care vor intra în faliment - în principal cei legați de așa numita zonă energofagă - aici nu trebuie să ne gândim la industrie, că nu prea e cazul, ci la activități din industria alimentară, spre exemplu panificația care va fi lovită, tot ceea ce înseamnă prelucrarea cărnii, a laptelui. Aici va fi un număr important de societăți care nu vor putea să facă față.

Și va apărea un fenomen normal în aceste situații: șomajul. Statul va trebui să intre pe șomaj tehnic cu cheltuieli foarte mari”, a mai subliniat profesorul Coșea.

Caricaturi de odinioară

Practici electorale

Caricatură din perioada interbelică, care redă lupta principalilor oameni politici ai vremii.

Pagină coordonată de Andrei ANCA

Conducerea Societății Metropolitane de Transport Timișoara, la început de primăvară, în luna închinată frumuseții, transmite tuturor doamnelor și domnișoarelor societății noastre, precum și celor care folosesc serviciile noastre de transport, sincere urări de sănătate și bucurii de la cei apropiați. La mulți ani!

Călătorului îi stă bine cu... **Balada chiriașului grăbit** George TOPÎRCEANU

Trec anii, trec lunile-n goană
Și-n zbor săptămânile trec.
Rămâi sănătoasă, cucoană,
Că-mi iau geamantanul și plec!

Eu nu știu limanul spre care
Pornesc cu bagajul acum,
Ce demon mă pune-n mișcare,
Ce taină mă-ndeamnă la drum.
Dar simt că m-apasă pereții,-
Eu sunt chiriaș trecător:
În scurtul popas al vieții
Vreau multe schimbări de decor.

Am stat la mansardă o lună.
De-acolo, de sus, de la geam,
Și ziua și noaptea pe lună
Priveam ca la teatru, madam!
Când luna-mi venea la fereastră,
Orașul părea că mă cheamă
Să-i văd în lumină albastră
Fantastica lui panoramă...
Mai sus, într-o cameră mică,
Făceau împreună menaj
Un moș, un actor și-o pisică.
Iar dincolo, jos, la etaj,-
O damă cu vizite multe

Și-alături de ea un burlac,
Un demon serios de la Culte
Cu cioc și cu ghete de lac.

De-acolo, pe-o vreme ploioasă,
Mi-am pus geamantanu-n tramvai
Și-abia am ajuns pân-acasă:
Pe Berzei, la conu Mihai.

Țin minte și-acuma grădina,
Ferestrele unse cu var...

În față sta coana Irina
Și-n curte, un fost arhivar.
Vedeai răsărind laolaltă,

Un colț luminos de ietac,
Pridvorul cu iederă-naltă
Și flori zâmbitoare-n cerdac...

Pe-atunci înflorea liliacul
Și noaptea cădea parfumată
Umplând de miresme cerdacul,-

Și-avea arhivarul o față...
Stam ceasuri întregi sub umbrarul
De flori, așteptând neclintit

(C-avea obicei arhivarul
Să sforăie noaptea cumplit).
Târziu, când se da la o parte
Perdeaua, părea că visez...

Și iar am plecat mai departe,
De teamă să nu mă fixez.

Străine privești fugare!
Voi nu știți că-n inimă port
O dulce mireasmă de floare,
Parfumul trecutului mort...

Și-am stat la un unchi, pe Romană,
Țiu minte... dar unde n-am stat?

La domnul Manuc, o persoană
Cu nasul puțin coroiat;
La doamna Mary, pe Regală
(O, cum mă ruga să nu plec!

Mi-a scris chiar o carte poștală);
Pe strada Unirii la Șbeck;
Pe Grant, lângă birtul lui Sbierea;

Pe Witing, pe Tei la Confort,-
M-a dus pretutindeni puterea
Aceluiași tainic resort.

C-așa mi-e viața – o goană,
Și astfel durerile trec...

Rămâi sănătoasă, cucoană,
Că-mi iau geamantanul și plec!

(1910)

Poșta redacției

Călătorii ne întrebă, noi răspundem

Elev al unui liceu din Timișoara, Raul Dumitrescu, fidel cititor al jurnalului nostru și al paginii de față, ne scrie: „Orașul nostru are foarte multe fete frumoase. Și în luna martie, când se îmbujorează la darurile pe care noi le facem lor, devin și mai frumoase. Vă întreb, că tot am vorbit de fete și de frumusețe, care este expresia corectă: «orașul nostru are fete ale dracului de frumoase» sau «orașul nostru are fete al dracului de frumoase». Dragă Raul, expresia „al dracului” este o locuțiune adverbială invariabilă, nu-și schimbă forma în funcție de gen sau număr, definind gradul superlativ absolut al adjectivului „frumoase”. Construcția „al dracului”, potrivit dicționarului, are sensuri oarecum opuse, însemnând: **a)** ceva extrem de rău, păcătos, crud, plin de păcate; **b)** incomod, dificil; **c)** peste măsura de..., grozav; **d)** poznaș, isteț, vioi, energic, descurcăreț, răzbătător. Indiferent de context, expresia „al dracului” – ce poate avea din punct de vedere morfologic valoare de locuțiune adjectivală sau adverbială – rămâne invariabilă, adică nu-și schimbă forma în funcție de substantivul pe care îl determină. Așadar, vom spune și scrie corect: „fete al dracului” și nu „a/ale dracului”, adică rea ori rele, vicleană, viclene), păcătoasă (e) sau „fete al dracului de frumoase”, adică „grozav de frumoase”. În concluzie, varianta corectă: „Fete al dracului de frumoase”.

Pentru buna informare a utilizatorilor

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Societatea Metropolitană de Transport Timișoara anunță că, la solicitarea conducerii Liceului Teoretic „Jean Louis Calderon”, a fost suplimentat și s-a modificat graficul aferent liniei secundare (școlare) S12 după cum urmează:

Se introduce cursa suplimentară cu plecare la ora 15:30. ♦ Ora 12:10 se înlocuiește cu ora 12:30; ♦ Ora 13:10 se înlocuiește cu ora 13:30; ♦ Ora 14:10 se înlocuiește cu ora 14:30; *Celelalte curse rămân nemodificate

Sugestie pentru lectură

Orele îndepărtate

Dragi călători, pentru această lună vă recomand un bestseller internațional, aflat în topurile de vânzări ale publicațiilor New York Times, Sunday Times și Die Zeit. Recompensat în 2011 cu Australian Book Industry Award for General Fiction Book of the Year, e vorba de „Orele îndepărtate”, volum semnat de scriitoarea australiană Kate Morton și vândut în peste 8.000.000 de exemplare în peste 40 de țări. În tradiția romanului gotic, cu o extraordinară calitate cinematografică și personaje perfect conturate, care dezvăluie mereu noi secrete, povestea complexă a lui Kate Morton se citește pe îndelete și își ține cititorul în priză până la capăt.

Din culisele istoriei nescrise

Mai bine să cad pe drumul onoarei...

Dacă ar fi să se înalțe un monument demnității umane, scrie Demostene Andronescu în memoriile sale din perioada Aiudului, acesta ar trebui să-l reprezinte, fără îndoială, pe prințul Alexandru Ghica, așa cum l-am cunoscut eu în Aiudul acelor vremi. Demn fără ostentație, modest fără fățarnicie și ferm fără nici cea mai mică urmă de rigiditate, el se comporta în toate împrejurările ca un adevărat prinț.

Odată, ministrul de interne Drăghici i-a propus libertatea în schimbul unei declarații acuzatorii la adresa lui Lucrețiu Pătrășcanu – pe baza căreia acesta să fie condamnat la moarte. Prințul Alexandru Ghica a spus: „Domnule ministru, dumneavoastră știți cât și cum vă iubesc eu și cât aș mai vrea să rămâneți în viață ca adversari; dar ca să triumf prinț-o mișelie împotriva oricui – chiar și împotriva lui Pătrășcanu, pe care l-am compătimit ca dușman și iubit ca om, mai bine să cad pe drumul onoarei, cum spunea Căpitanul. Așadar, găsiți-vă alt client pentru acest gen de crimă, domnule ministru”.

Alexandru Ghica a aparținut unei vechi familii din Țările Române, din rândul căreia au ieșit domnitori, academicieni, oameni politici și de cultură. Arborele genealogic al familiei pornește de la Matei Ghica (1565 - 1620) și fiul acestuia, Gheorghe.

Dragi consătene, doamnelor și domnișoarelor, cetățene ale comunei noastre, vă adresez în această lună de început de primăvară, când întreaga natură revine, prin voia bunului Dumnezeu, la viață, cele mai sincere urări de sănătate și pace. Spun „și pace”, pentru că în această lună mor frați și surori întru credință creștină nu departe de noi. Iar noi, trebuie să înțelegem, încă o dată, că viața, sănătatea și pacea sunt cele mai mari daruri pe care Dumnezeu le-a făcut oamenilor. La mulți ani!

Daniel-Florin FLOREA, Primar al comunei Checea

1 Iunie

Trofeul pescarului checean

Comuna Checea are mereu de povestit cititorilor, prin imagini, întâmplări sugestive, frumoase și pline de candoare. Așa cum sunt cele din această ediție a jurnalului nostru, pe care le publicăm spre neuitare, cu gândul că facem o reală bucurie tuturor celor care se regăsesc în ele și, desigur, cititorilor.

Cupa campionilor checeeni

Biserica localității

Ziua comunei Checea

Lada cu zestre

Poeți, pictori
Pagină coordonată de Iosif JEBELEAN

Dragi consăteneni, vremurile pe care le trăim sper să nu ne îndepărteze de credință, de datini și de omenie. Războiul de la porțile țării noastre ne reamintește că niciodată omul nu a fost deasupra vremurilor și că, mai presus de orice, oamenii au nevoie de înțelegere și de pace. În pacea pe care o iubim cu toții și de care încă ne bucurăm, vă urez tuturor doamnelor și domnișoarelor Bârzavei, multe bucurii de la bunul Dumnezeu. La mulți ani!

Gabriel FAUR, Primar al comunei Bârzava

Vești bune la început de martie

Crește ajutorul social

Printr-o lege oficializată anul trecut și care prevede actualizarea indicatorului social de referință, ISR, ajutoarele sociale, inclusiv ajutorul de șomaj, vor crește începând cu 1 martie. Legea 225/2021, prevede că „valoarea indicatorului social de referință se actualizează, din oficiu, în fiecare an, la data de 1 martie, cu rata medie anuală a inflației din anul precedent, indicator definitiv, comunicat de Institutul Național de Statistică. În situația în care rata medie anuală a inflației are valoare negativă se păstrează ultima valoare a indicatorului social de referință”, precizează actul normativ menționat.

Lumea de lângă noi

China avertizează SUA să-și vadă lungul nasului

China își dorește Taiwanul, astfel că „orice încercare de a susține Taiwanul este zadarnică”, a avertizat purtătorul de cuvânt al MAE chinez Wang Wenbin, în răspuns la o vizită efectuată în insulă de un grup de foști înalți oficiali americani, delegație trimisă de președintele american Joe Biden.

„Dacă SUA încearcă să amenințe și să facă presiuni asupra Chinei cu acest lucru, trebuie să le spunem că, în fața Marelui Zid de oțel al celor 1,4 miliarde de chinezi, orice descurajare militară înseamnă fier vechi. Trucul cu trecerea unei nave americane prin Strâmtoarea Taiwan trebuie lăsat celor care cred în mod naiv în hegemonia lor”, a spus purtătorul de cuvânt al MAE chinez.

Posta redacției Dreptul la concediu fără plată

Mai mulți cititori ai jurnalului nostru ne întrebă când au dreptul la concedii fără plată salariații din administrația publică, din regiile autonome cu specific deosebit și din unitățile bugetare? Salariații din administrația publică, din regiile autonome cu specific deosebit și din unitățile bugetare au dreptul la concedii fără plată, pentru formare profesională – nu mai mult de 90 de zile lucrătoare pe an, pentru: a) susținerea examenului de bacalaureat; b) susținerea examenului de admitere în instituțiile de învățământ superior, fără frecvență; c) susținerea examenelor de an universitar, cât și a examenului de diplomă, pentru salariații care urmează o formă de învățământ superior, curs fără frecvență; d) susținerea examenului de admitere la doctorat, a examenelor de doctorat sau a tezei de doctorat, în cazul salariaților care nu beneficiază de burse de doctorat; e) prezentarea la concurs în vederea ocupării unui post în altă unitate.

Salariatul poate să solicite concediu fără plată în 2022, ori de câte ori se ivește una din ocaziile de formare profesională arătate mai sus. Singura limită este întinderea concediului fără plată în anul respectiv, care nu poate depăși 90 de zile lucrătoare.

Rubrica școlii

Elevii ne întrebă, noi răspundem

Eleva Mirela Cosma din comuna Bârzava, ne întrebă cum se spune corect: „Îmi place de cineva” sau „Îmi place cineva?” Dragă Mirela, forma corectă de infinitiv a acestui verb este *a plăcea* și nu *a place*, cum se poate auzi destul de des. Ținând seama de această precizare, vom avea în vedere că *a plăcea* se conjugă astfel: ♦ la modul indicativ, timpului prezent – *eu plac, tu placi, el/ea place, noi plăcem, voi plăceți, ei/ele plac*; ♦ la indicativ, imperfect: *eu plăceam, tu plăceai, el/ea plăcea, noi plăceam etc.* ♦ la indicativ, viitor: *eu voi plăcea, tu vei plăcea, el/ea va plăcea etc.* ♦ la modul conjunctiv, prezent: *eu să plac, tu să placi, el/ea să placă, noi să plăcem, voi să plăceți, ei/ele să placă*; ♦ la condițional, prezent: *eu aș plăcea, tu ai plăcea, el/ea ar plăcea etc.* Alte moduri și timpuri, care nu au fost prezentate în rândurile de mai sus, nu ridică probleme în privința formelor corecte. Este important, de asemenea, de menționat că acest verb – *a plăcea* – nu are forme de imperativ, nu din motive de ordin gramatical, ci pentru că sensul cuvântului exclude ideea de poruncă, îndemn, specifică imperativului; ar fi, prin urmare, nepotrivit, să spunem: *Placi! Plăceți!* În privința structurilor din întrebare – *îmi place de cineva* sau *îmi place cineva* – singura corectă este *îmi place cineva*, deoarece *cineva* este subiectul (*Cineva îmi place*), în acest enunț, pronumele personal de persoana întâi – *îmi* – având rolul de complement indirect (cui place? – *mie / îmi*), iar prezența prepoziției *de* ar fi complet nejustificată.

Rubrica medicului de familie

Vreți să aveți ochi sănătoși?

Cel mai bun mod de a vă menține ochii sănătoși este să cumpărați o pereche bună de ochelari de soare care să vă protejeze ochii de razele UV ale soarelui. Cataracta este mai probabilă dacă vă expuneți prea mult la UV. Când cumpărați următoarea pereche de ochelari de soare, căutați-i pe cei care oferă 99-100% protecție UVA și UVB. Evitați atingerea inutilă a ochilor, în primul rând, evitați să atingeți ochii cu mâna, inutil; totuși, dacă vă mănâncă ochii sau vă gâdilă ceva și trebuie să atingeți zona, faceți-o cu mâinile curate.

Mulți germeni și bacterii trăiesc pe mâini și pot pătrunde în ochi, provocând infecții precum conjunctivita bacteriană. De reținut că una dintre modalitățile prin care oamenii prind germenii virusului răcelii este frecându-se la ochi.

Din albumul comunei

Tineri de demult ai comunei Bârzava

Oare de ce frumusețea portului popular a întrecut-o mereu pe aceea a portului de oraș?

Pagină coordonată de Roxana FURDEAN

Dragi consăteneni, fiți binecuvântate în această lună, pe care datina lumii o socotește ca fiind a voastră. Voi sunteți cele vrednice de laudă, căci la voi se gândea regina Elisabeta, soția regelui Carol I, atunci când spunea: „De veți auzi de un erou care a cucerit în războaie și în urma lui a făcut dreptate, să știți că a avut o mamă bună; de veți auzi de un erou care a viersuit și versul lui a schimbat sensuri de viață și frumuseți și înflăcărări de inimă, să știți că a avut o mamă bună!”. La mulți și liniștiți ani!

Ioan Gheorghe MUNTEANU, Primar al comunei Liebling

Poezia de ținut minte

Serisoare mamei

Serghei ESENIN

Tu tot mai trăiești, bătrână mamă?
Ție cu supunere mă-nchin!
Mica-ți casă, seara de aramă,
Lumineze-o pașnic și senin.

Mi se scrie că ești tulburată,
Că ți-i dor de mine ne-ncetat,
Că ades bați drumul, supărată,
În paltonul vechi și demodat.

În albastre seri ți se năzare
Gând pustiu, ce lacrimii dă val
Că la crâșmă, într-o-ncăierare,
Mi s-a-nfipt în inimă-un pumnal.

Mamă, nu-i nimic! Delirul fură
Gândul tău, ducându-l spre prăpăd;
Nu-s bețiv chiar în așa măsură,
Ca pierind, să nu te mai revăd.

Ca-n trecut mi-i inima duioasă,
Am un vis, un vis pe care-l storc:
Să mă smulg din dorul ce m-apasă
Și la noi acasă să mă-ntorc.

Eu voi reveni pe când răsfăță,
Pomii-n floare, satul meu tăcut.
Dar să nu mă scoli de dimineată,
Cum opt ani în urmă ai făcut.

Nu trezi deșertăciunea crudă,
Nici regretul că mă risipesc.
Prea devreme, pierdere și trudă,
Mi-a fost dat trăind să pătimesc.

Să mă rog tu nu-mi mai da povețe!
Nu-i nevoie! Duse-s câte-au fost.
Numai tu-mi ești reazăm la tristețe,
Numai tu dai vieții mele rost.

Fie-ți deci neliniștea uitată,
Nu-mi mai duce dorul ne-ncetat,
Nu mai bate drumul, supărată,
În paltonul vechi și demodat.

În românește de George Lesnea

Opinia universitară

Așteptarea poate fi de ani de zile, un deceniu

Prof. univ. dr. Mircea COȘA

Într-o recentă emisiune televizată, cunoscutul analist economic prof. Univ. dr. Mircea Coșea își exprima convingerea, în contextul disensiunilor existente la frontiera Ucrainei, că „Noi deja am intrat în război. Suntem una dintre victimele colaterale cele mai importante. Dincolo de partea militară, România a intrat într-o zonă care, în economie, se numește zona de așteptare. Chiar dacă nu va fi o ocupație masivă a teritoriului Ucrainei, deplasarea de forțe rusești, care costă enorm, nu poate fi lăsată fără urmări. Se așteaptă rezultatele acestor acțiuni (ale Rusiei n.r.). Așteptarea poate fi de ani de zile, un deceniu. Deci, trebuie să ne așteptăm în viitor la un interes mai mic al investitorilor străini.”

Analistul estimează și că o eventuală agresiune a Rusiei va genera un val de refugiați, care va ajunge și în România. „Refugiații nu vor veni în România ca cei din Asia. Vor rămâne aici pentru o anumită perioadă de timp. O bună parte dintre ei nu vor rămâne în România pentru că, pe modelul celor din Republica Moldova, ei vor beneficia de pașaport românesc și vor pleca în Vest, dar unii vor rămâne”.

Transparență administrativă

- **Hotărârea nr. 1 din 27.01.2022** privind aprobarea rețelei școlare de pe raza U.A.T. Liebling, județul Timiș, pentru anul școlar 2022-2023.
- **Hotărârea nr. 2 din 27.01.2022** privind aprobarea însușirii raportului de evaluare pentru vânzarea terenului intravilan înscris în C.F. Nr. 400463 Liebling în suprafață de 1.292 mp, situat în comuna Liebling nr. 760/a, județul Timiș, către beneficiarul Doru Oană.
- **Hotărârea nr. 3 din 27.01.2022** privind validarea Dispoziției primarului nr. 3/06.01.2022 privind utilizarea bugetului local sursa „E” a Școlii Gimnaziale Liebling, jud. Timiș.
- **Hotărârea nr. 4 din 27.01.2022** privind aprobarea Planului de acțiuni și lucrări de interes local pe anul 2022 pentru persoanele beneficiare de ajutor social din comuna Liebling, județul Timiș.
- **Hotărârea nr. 5 din 27.01.2022** privind completarea HCL nr.70/25.11.2021 cu acordarea mandatului special primarului comunei Liebling pentru reprezentarea intereselor U.A.T. Liebling în A.G.A. A.D.I.D. Timiș pentru Zona 3 – Deta din județul Timiș.
- **Hotărârea nr. 6 din 27.01.2022** privind aprobarea înființării unui punct fix de colectare deșeuri D.E.E.E.- Deșeuri de echipamente electrice și electronice pe raza U.A.T. Liebling.
- **Hotărârea nr. 7 din 27.01.2022** privind aprobarea tarifelor serviciului public de salubritate ajustate cu rata inflației.
- **Hotărârea nr. 8 din 27.01.2022** privind aprobarea însușirii raportului de expertiză tehnică extrajudiciară întocmit de expert tehnic judiciar Borozan Ion-Silviu, pentru autoturismul marca Dacia, tipul Logan în vederea scoaterii din funcțiune.
- **Hotărârea nr. 9 din 10.02.2022** privind aprobarea bugetului local inițial al comunei Liebling, județ Timiș, pentru anul 2022.

Rubrica bisericii neamului

Nu se poate să fi făcut Dumnezeu Raiul ca să-l țină gol

Teofil PĂRĂIAN

Părintele Teofil Părăian (1929-2009), duhovnic iubit al Mănăstirii Brâncoveanu din Sâmbăta de Sus, aflat în ținutul mirific al Făgărașului, a fost numit „omul bucuriei” și „duhovnicul tinerilor”. Nevăzător cu ochii, avea darul vederii în duh, sfătuind și odihnind pe cei iubitori să afle și să urmeze un sens înalt în viața lor duhovnicească.

Despre cele viitoare și veșnice, cu aceeași iubire, speranță și bucurie, Părintele Teofil spunea: „Eu sunt sigur că merg în Rai. Cineva poate să spună că sunt mândru. Dar nu pentru faptele mele cred că merg în Rai, ci pentru bunătatea lui Dumnezeu. Nu se poate să fi făcut Dumnezeu Raiul ca să-l țină gol. Trebuie să ne potrivim cu Raiul, să ne placă în Rai și să ne silim să-l câștigăm, și-l vom câștiga. Căci Dumnezeu este Dumnezeul milei și al îndurărilor. La slujbe, auzim mereu că Dumnezeu bun și iubitor de oameni este. Păi, de ce să nu credem că e bun și iubitor și de ce să mă îndoiesc că mă va milui și mântui și pe mine?”

Dragi locuitoare ale comunei Secusigiu, aflați în a treia lună a anului, lună în care se află cele mai frumoase zile ce vă sunt dedicate, vă adresez dumneavoastră, tuturor doamnelor și domnișoarelor, calde urări de sănătate și alese bucurii. La mulți ani!

Gheorghe GRAD, Primar al comunei Secusigiu

Ultimul Kirchweih la Secusigiu

Răsfoind filele istoriei comunei Secusigiu ajungem la una dintre cele mai importante sărbători ale germanilor, care este sărbătoarea de hram a bisericii, cunoscută în Banat sub numele de Kirchweih.

Odinioară, fiecare comunitate organiza Kirchweih, atât germanii din Sânpetru German, cât și cei din Satu Mare și Secusigiu, atunci când aveau hramul bisericii din satul ei. De fiecare dată, la sărbătoare erau invitați și germanii din satele vecine.

În sâmbăta dinaintea sărbătorii, băieții mergeau cu căruțele în pădure și aduceau un copac înalt, pe care îl vopseau până în vârf în trei culori, roșu, galben și albastru. Îl ridicau

lângă arteziana din apropierea bisericii, iar în vârf puneau steagul tricolor și o sticlă cu țuică. Duminică dimineața, perechile se întâlneau la băiatul primei perechi și de acolo porneau încolonate spre biserică. Tradiția era să meargă pe străzile satului cu muzica. Băieții aveau la pălărie flori de mătase și rozmarin, iar în mână o sticlă cu băutură, din care îi serveau pe cei care priveau.

Prima pereche ducea Forstraus-ul, buchetul de rozmarin, împodobit cu floricele albe de mătase, confecționate de Preszack Maria.

Ultimul Kirchweih s-a ținut în anul 1984, după care, prin plecarea masivă a germanilor nu s-a mai putut organiza.

În atenția comercianților

Amenzi foarte mari comercianților care vând țigări minorilor

Proiectul de lege care aduce amenzi foarte mari comercianților care vând țigări minorilor a trecut deja de parlament și merge la președintele României pentru promulgare. Potrivit proiectului de lege, persoanele juridice care vând produse din tutun tinerilor cu vârsta sub 18 ani vor fi sancționate cu amenzi contravenționale de 10.000 lei și, complementar, cu suspendarea activității pe o perioadă de 30 de zile, dacă se află la prima abatere. Dacă acel operator economic continuă să vândă țigări minorilor, atunci următoarea amendă va fi dublă, adică în valoare de 20.000 de lei. În plus, unitatea comercială va fi pur și simplu închisă.

Legea prevede sancțiuni și pentru consumul de alcool. Mai exact, se poate dispune măsura suspendării activității localului public pe o perioadă cuprinsă între 10 și 30 de zile pentru servirea cu băuturi alcoolice în localurile publice, a consumatorilor aflați în vădită stare de ebrietate, precum și a minorilor.

Un subiect

tot mai des întâlnit...

Pensia alimentară

Pensia alimentară este un subiect sensibil de cele mai multe ori, dar pe fondul divorțurilor tot mai des întâlnite în România, este un subiect demn de toată atenția. Dat fiind numărul tot mai ridicat de separări, este imperios necesar ca părinții să știe ce se petrece în cazul în care discutăm despre pensia alimentară. Dacă vă întrebați când începe plata acesteia, atunci trebuie să cunoașteți că imediat ce părintele a fost chemat în judecată, dar există situații în care se poate acorda și pentru o perioadă de timp anterioară. Desigur că un avocat în domeniu este cel mai îndreptățit pentru a vă ajuta în cazul unei situații date. Legat de vârsta până la care se plătește pensia alimentară vă informăm că în conformitate cu legislația în vigoare, părintele trebuie să plătească pensie alimentară în 2022 până când acesta împlinește vârsta de 18 ani, adică până în momentul în care devine major. Este demn de menționat că, potrivit Codului Civil, în contextul în care copilul ia decizia de a-și continua studiile într-o instituție de învățământ superior, va primi în continuare pensie alimentară, dar până la vârsta maximă de 26 de ani. Copilul trebuie doar să facă dovada continuării studiilor, în acest caz. Așadar, părintele care nu-și plătește contribuția față de copil riscă să ia amendă sau chiar să intre la închisoare pe o perioadă cuprinsă între 6 luni și 3 ani dacă: ● nu plătește pensia de întreținere cu bună știință; ● nu plătește 3 luni la rând pensia alimentară la termenele stabilite; ● abandonează, alungă sau lasă fără ajutor persoana pentru care plătește pensia alimentară.

Rubrica pensionarilor

Tichete de masă pentru pensionari

În parlament este un proiect de lege, conform căruia peste 4.5 milioane de români vor primi bonuri de masă! Și pensionarii vor primi tichete de masă de 15 lei pe zi! Valoarea unui bon de masă pentru pensionari ar fi valoarea minimă stabilită de lege, acum este de 15,09 lei. Bonurile de masă ar urma să fie primite la fel ca la angajați, în ziua în care este achitată și indemnizația din partea statului și ar fi pentru 30 de zile. Pensionarii care doresc bonuri de masă nu mai pot folosi în schimb alte facilități, cum ar fi călătoriile gratuite cu trenul.

„Astfel, în cazul în care biletele de valoare nu au fost folosite în cursul anului, de către pensionarii din sistemul asigurărilor sociale de stat, din sistemul de pensii și asigurări sociale de stat pentru agricultori, precum și de către pensionarii din celelalte sisteme proprii de asigurări sociale, acestea pot fi compensate în tichete de masă”, se arată în expunerea de motive a inițiativei legislative.

Rubrica medicală

Un pahar de lapte pe care îl bei scoate calciu din oase

Dragi cititori ai comunei Secusigiu, e bine să știți că potrivit studiilor recente, laptele de vacă un aliment de bază pentru oameni, pe lângă beneficii poate avea și efecte dăunătoare asupra organismului cum ar fi:

Oase rupte - Studiile medicale au descoperit că oamenii care consumă cel mai mult lapte de vacă sunt mai sensibili la fracturi de oase decât cei care beau puțin sau deloc lapte. Mănânci cantități mari de brânză adăugați o grămadă de grăsimi saturate, sodiu și colesterol. **Cancer de prostată** - Laptele și brânza au un risc crescut de a dezvolta cancer de prostată. **Intoleranță la lactoză** - Lactoza din laptele de vacă este dificil de digerat de către oameni, ceea ce duce la greață, crampe, gaze, balonare și diaree. **Colesterol** - O singură porție de lapte poate conține până la 24 mg de colesterol și dăunează inimii.

Pagină realizată de prof. univ. dr. Aurel Mihut

Fie ca această primăvară să vă aducă sănătate și noroc, soarele să vă lumineze sufletul, să aveți parte numai de bucurii, înțelegere, armonie, dorințe împlinite și pace în suflet. **Doresc tuturor oamenilor din Deta și nu numai, multă putere de muncă și multe realizări în această primăvară, așa să vă ajute Dumnezeu!**

Petru ROMAN, Primar al orașului Deta

Primăria Deta recrutează recenzori

Primăria orașului Deta recrutează trei persoane, recenzori care asigură autorecenzarea asistată (ARA) pentru colectarea datelor, precum și personal de rezervă pentru perioada 14 martie - 15 mai 2022. Modalitatea de angajare va fi sub forma unui contract de prestare servicii de autorecenzare asistată pentru colectarea datelor – recrutarea, iar plata persoanelor selectate se va face de către primărie, în funcție de numărul de chestionare pentru care se asigură asistența populației, chestionarul fiind compus din mai multe secțiuni cu grade de complexitate diferite, tarifele fiind de 7 lei pentru „Secțiunea pentru recenzarea persoanei” și 3,5 lei pentru „Secțiunea pentru recenzarea locuinței”.

Atribuțiile recenzorilor sunt: capacitatea de muncă în locațiile stabilite de Primăria Deta; disponibilitatea de a lucra cel puțin 8 ore/zi (posibil două schimburi); disponibilitatea de a lucra în weekend (sâmbătă și/sau duminică).

Condițiile de angajare sunt: vârsta minimă de 18 ani împliniți la data selecției, studii medii absolvite (diplomă absolvent liceu), absența cazierului judiciar, abilități de utilizare a tabletelor, dispunerea de un telefon mobil pe care să-l utilizați pentru comunicare, abilități de a comunica într-o manieră civilizată, cordială și plăcută, de a avea capacitatea de a stabili contacte interpersonale, de a fi metodici și riguroși, de a fi rezistenți la stres și lucru sub presiune.

Pașii de urmat pentru a deveni recenzor sunt: completarea și depunerea modelului de cerere înscriere, depunerea unei copii a actului de identitate și a diplomei care atestă ultima școală absolvită (conform cu originalul). Actele se transmit online, la adresa de email:

primaria_deta@net69.ro

și fizic - la Registratura Primăriei orașului Deta.

Program de lucru:

Luni-joi: 8:00 - 16:00,

Vineri: 8.00-13:30).

Mai multe detalii puteți găsi pe:
<https://www.detatm.ro/cautam-recenzori/>.

Podul iubirii - în Deta

În data de 25 februarie 2022 a fost inaugurat la Deta, cu sprijinul Primăriei, a Consiliului Local și al Liceului Tehnologic „Sf. Nicolae” Deta, Podul Iubirii. Astfel, Deta intră în rândul celor peste 100 de localități din lume unde există poduri dedicate îndrăgostiților. Istoria podurilor cu lacăte datează din cel de-Al Doilea Război Mondial. Ea s-a născut în Serbia, în urma unei emoționante povești de iubire.

Se spune că Nada, o femeie din localitatea Vrnjacka Banja, s-a îndrăgostit de un ofițer sârb pe nume Relja. După logodnă, acesta a plecat în război, în Grecia, unde a murit. Ca urmare, Nada a suferit mult, stingându-se și ea, în cele din urmă. În urma întâmplării, tinerele din Vrnjacka Banja au vrut să-și protejeze iubirea și au

început să scrie numele lor și pe cel al partenerului pe lacăte, atașându-le pe balustrada podului unde Relja și Nada obișnuiau să se întâlnească. Cheia era de obicei aruncată în apă ca simbol al iubirii eterne.

Unele dintre cele mai cunoscute astfel de replici ale podului sunt în Franța (Podul Artelor, pe Sena) și în Germania, în Köln (Hohenzollernbrücke, pe Rin).

Dragi consătențe, ziua în care Dumnezeu a creat speranța a fost, probabil, și cea în care a zămislit primăvara, spunea un filozof moral. Aflați în prima lună care găzduiește primăvara și odată cu ea zilele de sărbătoare închinată femeii, adresez tuturor doamnelor și domnișoarelor comunei noastre, calde urări de sănătate și pace în casă și suflet. La mulți ani!

Ionel BERARI, Primar al comunei Petriș

Istoria de dincolo de băncile școlii

Ucraineanul care a distrus un imperiu

A cum, când o nouă răfuială mondială stă să se declanșeze Apocaliptic, un excelent material semnat de Gabriel Tudor ne aduce date necunoscute despre declanșarea Primului Război Mondial. Când auzim rostit numele Gavriilo Princip, spune Gabriel Tudor, știm imediat că este vorba despre studentul sârb, care, asasinându-l pe moștenitorul tronului Austro-Ungariei, arhiducele Franz-Ferdinand, a dus la declanșarea Primului Război Mondial. Adesea, el este numit „distrugătorul Imperiului”.

De fapt, adevăratul distrugător al monarhiei duale austro-ungare a fost altcineva: un oarecare Alfred Redl, spion austriac, care, trecând de partea rușilor, le-a vândut acestora toate planurile de luptă ale compatrioților săi, contribuind decisiv la extinderea conflictului dintre Serbia și Austria într-un război mondial și, implicit, la destrămarea imperiului, după război.

Născut într-o familie modestă din Lvov, astăzi în Ucraina, dar pe atunci în componența provinciei austriece Galiția, Alfred a dovedit o inteligență și o ambiție ieșite din comun încă din copilărie, astfel încât nu-i de mirare că la vârsta adolescenței a fost unul dintre cei doar 50 de elevi admiși la prestigioasa Școală de Război din Viena, din câteva mii de candidați.

Deși cariera militară era pe atunci rezervată, îndeobște, fiilor de nobili, mintea scilipitoare a fiului de funcționar feroviar Redl a fost remarcată de dascăli, iar acesta nu i-a dezamăgit. Cu o înzestrare uimitoare pentru deprinderea limbilor străine, tânărul a devenit pasionat de afacerile interne ale Rusiei și, ca atare, a fost angajat în sectorul rezervat Rusiei la Statul-Major al armatei austro-ungare.

Curând, a fost primit în serviciile de informații austriece, unde inovațiile aduse de el au fost de mare însemnătate. Redl a fost primul care a introdus o bază de amprente detaliate, a folosit microfilmele și dispozitivele de înregistrare, aflate încă la începuturile lor, pentru fotografierea de documente sau pentru surprinderea unor discuții compromițătoare. În calitatea sa de ofițer al Înaltului Stat-Major, a venit curând în contact cu diplomați și ofițeri ruși. Nu a trecut mult

timp și Redl a ajuns pe statul de plată al rușilor. Se pare că la aceasta a contribuit și aflarea, de către spionii ruși, a secretului lui de căpătâi: tânărul ofițer era homosexual, iar dezvăluirea înclinațiilor sale sexuale ar fi însemnat, cu siguranță, sfârșitul carierei pentru el.

Ca atare, Redl a îmbinat utilul cu plăcutul și a început să le ofere noilor stăpâni informații extrem de prețioase. În 1902, de pildă, el a furnizat rușilor o copie a planului de război austro-ungar, în eventualitatea unei invazii în Rusia. Observând dispariția unor documente importante, comandantul lui, generalul von Gieslingen, l-a însărcinat chiar pe Redl să investigheze cazul.

Cu acordul rușilor, Redl a trădat fără nicio remușcare identitatea unor spioni ruși de mică anvergură, învinuindu-i pe aceștia că ar fi furat planurile. Succesul i-a atras aprecierea celor mai înalți comandanți austrieci, care-l percepeau drept „spionul numărul 1 al Imperiului”, fără să aibă habar de dublul său joc.

Cea mai importantă realizare, ca dublu spion, a lui Redl, a fost sustragerea planului de război contra Serbiei, pe care austriecii l-au pregătit cu multă migală. Planul, o capodoperă strategică, ar fi fost încununat de succes, atunci când a fost, în sfârșit, transpus în practică, în 1914, dar, înștiințați din vreme, sârbii s-au apărat, întărindu-și punctele sensibile, vizate de austrieci.

A fost un uriaș eșec pentru austro-ungari și a permis Serbiei să reziste, iar Rusiei să intervină. Ulterior, războiul a cuprins toată Europa. Cel care a sesizat că este ceva în neregulă cu Redl a fost chiar protejatul acestuia, maiorul Maximilian Ronge, care nu s-a sfiit să-i desfacă scrisorile șefului său, aflând astfel despre trădarea lui.

Informat imediat, șeful Statului-Major, generalul Conrad von Hötzendorf, l-a convocat pe Redl și, după o discuție tăioasă, i-a lăsat pe masă un revolver. Redl a înțeles aluzia și, știind că nu mai are scăpare, s-a împușcat. Astfel, scandalul a fost evitat și adevărul privind faptele lui Redl și contribuția lui la sabotarea armatei austro-ungare avea să iasă la iveală multă vreme după război.

Trădarea la români

Trădarea se asociază constant cu dezertarea, minciuna, secretul și se opune, inevitabil, încrederii, loialității, fidelității. Au fost situații în care unii trădători și-au vândut țara unor puteri străine pentru secole.

Într-o excelentă carte în două volume, intitulată „Istoria trădării la români”, Mircea Bălan prezintă astfel de exemple de trădare.

Istoria românilor, din cele mai vechi timpuri și până astăzi, când spectacolul politic ne oferă atâtea exemple de trădare (a țării, a partidului, a grupului, a prietenilor, a principiilor etc.), abundă în acte de o asemenea factură.

Domnitorul martir Constantin Brâncoveanu (1688 - 1714), una dintre cele mai puternice figuri ale istoriei naționale, acuzat că ar fi complotat cu rușii, împotriva turcilor și că, așa cum spune istoricul turc Mehmed Rasid, „adunase multe bogății și arme pentru a se opune și pregăti o răscoală, așteptând ca să-și arate dorința de a domni în chip absolut independent”, a fost decapitat, împreună cu cei patru fii ai săi. Dar, pe lângă acuzațiile care i-au fost aduse de Poarta Otomană, se pare că uneltiri ale propriilor rude, printre care și stolnicul Constantin Cantacuzino, care ar fi vrut să aducă pe tron pe fiul său, au condus la un astfel de sfârșit. De altfel, epoca Brâncoveanu, ca și altele, din istorie, a fost una a trădărilor și comploturilor.

Din albumul prieteniei româno-ucrainene

Găzduindu-l la „dacea” ei pe micuțul Artur din însăngerata Ucraină, Maria îl asigură că aici, în ținutul dacilor liberi din codrii Zărandului, ura lui Putin nu-l va putea atinge. O, sfântă naivitate a copilăriei!

Pagină coordonată de Roxana FURDEAN

Un gând frumos, o floare, speranță, fericire și cele mai alese sentimente să ajungă în sufletul tuturor doamnelor și domnișoarelor. În numele Primăriei și al Consiliului Local vă doresc să aveți o primăvară frumoasă, plină de soare, bucurii și iubire. La mulți ani de ziua voastră, doamnelor!

Florin Fabius PERA, Primar al orașului Lipova

Lucrările la proiectul „Reabilitarea și modernizarea iluminatului public în orașul Lipova” vor fi demarate în cel mai scurt timp posibil

Aflăm de la domnul Florin Fabius Pera, primarul orașului Lipova, că proiectul „Reabilitarea și modernizarea iluminatului public în orașul Lipova, județul Arad”, pentru care a fost semnat contractul de finanțare în vara anului 2021, a ajuns la ultima etapă, cea de demarare a lucrărilor.

La începutul anului 2022, Primăria orașului Lipova a semnat contractul de lucrări pentru realizarea acestui obiectiv de investiție, între timp fiind predat și amplasamentul către firma contractată, și emise autorizația de construire și ordinul de începere a lucrărilor.

Proiectul prevede reabilitarea și modernizarea iluminatului public în orașul Lipova, valoarea investiției ridicându-se la 1.199.044 lei, iar sursa finanțării fiind Agenția Fondului de Mediu și Bugetul Local.

Oportunitatea implementării unui astfel de proiect în orașul Lipova rezultă în primul rând din necesitatea diminuării cantității de energie electrică și, implicit, a costurilor anuale corespunzătoare cheltuielilor pentru asigurarea iluminatului public și crearea unui sistem public de iluminat stradal eficient și efecace.

În acest sens, în urma situației existente s-a constatat că în orașul Lipova corpurile de iluminat din sistemul de iluminat actual sunt de puteri mari (70W, 150W și 250W), dar au eficacitate redusă, numărul total de corpuri de iluminat actual instalat fiind de 552 bucăți, re-

zultând în aceste condiții o uniformitate luminoasă foarte scăzută pe străzile orașului.

Prin implementarea acestui proiect se creează oportunitatea modernizării sistemului de iluminat public, fiind propuse corpuri de iluminat cu tehnologie LED cu puteri de 30 W, respectiv 50 W, iar pentru drumul principal corpuri de puteri de 75 W, în funcție de clasificarea drumurilor, precum și realizarea unei economii financiare în ceea ce privește cheltuielile existente pentru asigurarea iluminatului public în orașul Lipova, în condițiile în care sunt îndeplinite toate prevederile și normele pentru un iluminat modern, eficient și de calitate.

Pentru analiza avantajelor oferite de acest gen de investiție, a fost luat în calcul și evaluat, de asemenea, și impactul asupra mediului, determinat corespunzător economiei de energie electrică anuală realizată (325.069,50 kWh), pornind de la factorul de emisie de CO₂ în atmosferă pentru energia electrică.

Astfel, potrivit Raportului privind rezultatele monitorizării pieței de energie electrică pe anul 2020, publicat pe site-ul ANRE, coeficientul de emisie mediu la nivel național pentru energia electrică a fost de 306 gCO₂/kWh, rezultând o reducere a emisiilor anuale de CO₂, corespunzătoare economiilor de energie electrică realizate, de: 325.069,50 kWh x 306 gCO₂/kWh = 99.471.267,00 g/an = 99,47 tCO₂.

Rubrica școlii

Liceul „Sever Bocu” Lipova - liceu acreditat ERASMUS

Liceul „Sever Bocu” a primit acreditarea Erasmus+ în cadrul apelului de Proiecte de Acreditare -proiecte de mobilitate în domeniul VET (formare profesională), în urma unei candidaturi depuse în luna octombrie 2021.

Acreditarea Erasmus reprezintă instrumentul prin care organizațiile și instituțiile acreditate de către ANPCDEFP (Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale) pot participa într-un mod continuu în cadrul programului Erasmus+ 2021-2027, oferindu-le anual acces simplificat la finanțare în cadrul Acțiunii-cheie 1, proiecte de mobilitate.

Acordarea acreditării Erasmus confirmă faptul că organizația aplicantă este capabilă să implementeze un plan de dezvoltare strategică pe termen mediu sau lung. Pentru aceasta, organizația candidată elaborează un

plan de punere în aplicare a unor activități de mobilitate de înaltă calitate, denumit Plan Erasmus, ca parte a unui efort organizațional mai amplu de a-și gândi strategic dezvoltarea.

După două proiecte Erasmus + imple-

mentate cu succes prin munca depusă de profesori și sprijinul Consiliului Local Lipova, liceul lipovan intră în marea familie a școlilor care își pot perfecționa profesorii și elevii accesând fonduri europene.

Beneficiarii direcți ai acestei acreditări vor fi profesorii și elevii instituției de învățământ, precum și absolvenții claselor a VIII-a ce optează pentru specializările liceului, care, pe parcursul următorilor 5 ani, vor urma stagiile de pregătire sau job shadow desfășurate în state europene, pentru a fi la curent cu ultimele tendințe în educația secolului XXI sau pentru a-și dezvolta competențele de comunicare în limbi de circulație internațională.

Conducerea Liceului „Sever Bocu” transmite succes tuturor profesorilor și elevilor ce vor contribui la implementarea proiectelor și realizarea mobilităților cu elevii liceului din clasele IX-XII.

*Doamnelor și domnișoarelor, locuitoare ale comunei noastre, această lună în care sunteți sărbătorite mă îndeamnă să vă adresez, atât în numele meu, cât și al colegilor din primăria noastră, urări frumoase de sănătate, bucurii și viață liniștită.
La mulți ani!*

Ilie GOLUBOV, Primar al comunei Remetea Mare

Istoria pe care nu o învățăm la școală

Tot nemții...

Deși astăzi mulți consideră că Holocaustul ar fi fost primul genocid al secolului XX, au existat, din păcate, episoade similare și înaintea lui, chiar dacă de mai mică amploare. Unul ar fi masacrarea în masă a armenilor de către turci, în timpul Primului Război Mondial, dar un altul, mai puțin cunoscut și practicat tot de germani, a avut loc la începutul secolului, în Africa, în lagărul de concentrare de pe Insula Rechinului, unde germanii au adus mii de femei și copii Herero. Timp de doi ani, aceștia au fost obligați să muncească în condiții îngrozitoare, iar aproape trei sferturi dintre ei au murit.

Femeile erau violate, iar pe copii medicii germani făceau experimente anticipându-le pe cele ale lui Mengele și medicilor nazisti. Peste 3.000 de crani de localnici Herero au fost trimise la Berlin, pentru ca savanții germani să le cerceteze, în încercarea lor de a demonstra că africanii sunt o rasă inferioară albilor.

Interesant e faptul că evenimentele șocante din Africa au fost prezentate de presa germană a vremii ca niște incidente provocate de africanii care amenințau femeile și copiii albi – ceea ce era cu totul fals, întrucât rebelii Herero protejau femeile și copiii.

Mărțișoare

Nu am

Tudor ARGHEZI

Nu am nici pietre, nici metale
Pentru suavele tale
Diafane frumuseți,
Adunate din sute de firimituri de vieți,
Din floare, din rouă, din pasăre,
Ca niște mărgele de mei, de porumb și de mazăre
Cu acul și firul.
Gândul meu ca trandafirul
S-a întristat.
Am uitat
Să culeg și să opresc
O strachină din argintul ceresc.
Mi-l așternuse luna pe masa cu scule
Și puteam să fac giuvaere destule...
Trezește-te, haide, din somn și din puf,
Gâdilată-n ochi de un zulf
În care bate soarele.
Fiindcă vreau să ți le citesc mărțișoarele...

Este bine să știți!

Bani pentru IMM-uri

Ministerul Investițiilor estimează că va lansa apelul pe măsura privind granturile de investiții pentru IMM-uri în data de 21 martie.

Perioada de depunere a dosarelor urmează să se închidă după câteva zile, pe 25 martie.

MIPE a publicat și versiunea consolidată a ghidului aferent acțiunii 4.1.1 „Investiții în activități productive”, finanțată prin intermediul Programului Operațional Competitivitate.

Rubrica medicului de familie

Bătrâna aspirină...

Aspirina este unul dintre cele mai cunoscute și mai utilizate medicamente, pe care-l găsești, probabil, în orice gospodărie. Ai puțină febră, iei o aspirină, te doare capul, iei tot o aspirină, folosită, de asemenea, și ca antiinflamator. Este, de asemenea, cunoscut pe scară largă pentru capacitatea sa de a subția sângele. Un anumit număr de pacienți primesc aspirină pentru a preveni tromboza.

Dar, pentru ca efectul să fie maxim, pentru ca persoana în suferință să simtă imediat efectul aspirinei, specialiștii subliniază că medicamentul trebuie administrat la anumite intervale de timp.

Potrivit studiilor, cele mai multe exacerbări ale bolilor cardiovasculare apar în a doua jumătate a nopții - mai aproape de dimineață.

Aproximativ 40% dintre pacienți se plâng că durerile sau starea de disconfort se accentuează în primele ore ale zilei. Atunci se înregistrează o creștere a activității trombocitelor.

A înnebunit lumea!

Voluntari pentru pușcărie

Este soluția aleasă pentru a testa funcționarea în condiții reale a noii închisori municipale, Gefängnis Zurich West, ce urmează să fie inaugurată în aprilie. Ideea, puțin cam nebunească, a atras totuși câteva sute de voluntari de la lansarea ei, la începutul acestei luni. Intervievată de cotidianul elvețian „Blick”, Elena Tankovski, șefa Departamentului de penitenciare și reabilitare, a declarat că nu mai puțin de 700 de candidați au depus deja cereri. Voluntarii trebuie să îndeplinească anumite condiții: să aibă peste 18 ani, să locuiască la Zurich și să fie supuși unui control de securitate din partea poliției. Prin această operațiune, administrația penitenciarului spune că urmărește mai multe obiective. În primul rând, desigur, dorește să vadă dacă protocoalele viitoarei închisori funcționează și să le adapteze în consecință. Dar administrația elvețiană dorește, de asemenea, să îmbunătățească imaginea închisorii în rândul publicului larg. Și pentru a educa.

Poșta redacției

Cititorii ne întrebă, noi răspundem

Doamna Raveca Gligor din comuna Remetea Mare ne întrebă dacă poate urma o școală postliceală fără a deține bacalaureatul. Doamnă Raveca, încă da! În prezent, în învățământul postliceal se pot înscrie absolvenții de liceu cu sau fără diplomă de bacalaureat, admiterea realizându-se în conformitate cu criteriile generale stabilite de Ministerul Educației Naționale. Dar, în scurt timp, conform unui nou proiect de lege, nu vor mai putea să se înscrie la postlicealele sanitare persoanele care nu au promovat examenul de bacalaureat, prevede un nou proiect de lege.

Conform proiectului Legea Educației Naționale se va modifica astfel: au dreptul să se înscrie la școlile sanitare postliceale doar absolvenții de liceu care dețin diploma de bacalaureat”, este menționat în proiectul de lege.

Ne-am interesat pentru dumneavoastră Zilele libere de Paști în 2022

22 aprilie (vineri) - Vinerea Mare

24 aprilie (duminica) - Paște

25 aprilie (luni) - Paște

APRILIE						
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	1	2	3	4	5

Pagină coordonată de Mircea Cristian ARON

Dragi concetățene, primăvara este mai mult decât un simplu anotimp, este o stare de spirit. E momentul unui nou început. Vă doresc să aveți o primăvară frumoasă, în care să vă bucurați de minunea renașterii naturii, dar și de căldura sufletească a celor dragi, să fiți fericiți și împliniți alături de familiile voastre.

Petru TAPANOV, Primar al comunei Denta

Proiecte naționale, județene și locale - în Școala Gimnazială Denta

În cadrul Școlii Gimnaziale Denta sunt desfășurate o serie de proiecte naționale, județene și locale, care i-au adus prestigiu și aprecierea oamenilor. Astfel, proiectul „Citește-mi o sută de povești” face parte dintr-un program național implementat de Școala Gimnazială Denta pentru Grădinița cu Program Normal Denta, Grădinița cu Program Normal Breștea și Grădinița cu Program Normal Rovinița Mare, cu implicarea a patru educatoare, Bogdan Mihaela, Radulov Maria, Comloșan Laura, Biro Ramona, împreună cu domnul director Ion Jinaru. Alături de aceste cadre didactice, în activități este implicată și Primăria Denta, respectiv Consiliul Local Denta, în special domnul primar Petru Tapanov, precum și Asociația Ovidiu, care este inițiatorul proiectului la nivel național. Acesta se derulează la toate cele patru grupe de preșcolari, iar activitățile puse în practică sunt diversificate. Unele se desfășoară zilnic, în cadrul momentelor de rutină prevăzute în activitățile din curriculum privind educația preșcolară. Astfel, în fiecare zi, copiii citesc, împreună cu educatoarea lor, cincisprezece minute în „Momentul de poveste”, iar în planul de lectură din cadrul proiectului, în fiecare lună există invitații din rândul părinților sau bunicilor, respectiv domnul director, domnul primar, dar și oameni din alte domenii de activitate.

În același timp, sunt sărbătorite în cadrul proiectului și alte momente importante. De pildă, ultima activitate a avut loc de Ziua Națională a Lecturii.

În acest an s-a urmărit promovarea literaturii noastre naționale și, cu această ocazie, au fost citite povești precum „Sarea în bucate” de Petre Ispirescu și „Capra cu trei iezi” de Ion Creangă. Lectura este de fiecare dată interac-

tivă, copiii fiind încurajați să pună cât mai multe întrebări, să formuleze opinii și aprecieri cu privire la poveștile citite. Cărțile sunt asigurate din fondul de carte al grădiniței, dar și al Școlii Gimnaziale Denta, cu susținerea domnului director Ion Jinaru, dar și cu ajutorul venit din partea Primăriei Denta și al Consiliului Local Denta, atât din partea domnului primar Petru Tapanov, cât și a doamnei viceprimar Marta Maria, aceștia fiind trei adevărați „ambasadori ai cărții” în comuna noastră, cadre didactice la origini.

De asemenea, părinții susțin proiectul și oferă ajutorul lor necondiționat, precum și Asociația „Ovidiu”, care s-a angajat că va oferi un pachet de cărți pentru fiecare grupă de copii, după ce grădinița va fi certificată ca și grădiniță-bibliotecă. În același timp, activitățile sunt susținute de Asociația pentru Implicare și Dezvoltare Socială ODIS din Timișoara, cei care se ocupă de redirectionarea impozitului de 3.5% pentru școala noastră.

În același timp, în Școala Gimnazială Denta, se mai dezvoltă și un alt proiect, la nivel județean, cu ajutorul ISJ Timiș, numit „Vocea cărților”, având ca principal scop stimularea lecturii de la cele mai fragede vârste. Mai mult, profesorii dezvoltă în comuna Denta și proiecte de suflet la nivel local, unul dintre acestea fiind „Obiceiuri și tradiții din comuna Denta”, ce urmărește promovarea elementelor de folclor autentic din zona aceasta, precum poezii în grai bănățean, cântece populare, dansuri și creații meșteșugărești prin expoziții și serbări.

De asemenea, un alt proiect local important, care se desfășoară în Școala din Denta, este cel cu tematică religioasă „Lăsați copiii să vină la mine”, pentru promovarea valorilor tradiționale bisericești.

În pline incertitudini mondiale și tensiuni de neimaginat, în vremuri cu care nu ne-am fi gândit sau dorit să fim contemporani vreodată, consider, totuși, că nu avem voie să trecem cu ușurință peste o lună extraordinară, cu o simbolistică puternică, aproape în totalitate feminină.

„Dumnezeu nu putea fi pretutindeni, așa că a creat mamele”, spunea Rudyard Kipling, ceea ce pentru mine este cea mai frumoasă declarație de dragoste a lumii. Pornind de aici, din această perspectivă sacră, mi-ar plăcea ca fiecare dintre cunoscuții sau necunoscuții mei să-și poată descrie viața, așa cum o fac eu, ori de câte ori mă gândesc la mama mea: minunată! Sfințenia unei mame este, categoric, garanția unui drum al destinului, frumos și serios, iubirea unei mame este, fără doar și poate, linia inimii și a sufletului unui copil, neîntreruptă vreodată de nimic rău. Femeia, fie că este sau nu mamă, trebuie onorată în fiecare zi a existenței noastre și prețuită pentru tot frumosul adus vieților noastre, dintotdeauna, pentru totdeauna.

Pentru mine, Martie este cea mai sfântă lună a anului, o trăiesc așa, o promovez astfel, și profesional, și personal. În numele marii Familii Aquatim, le doresc femeilor și mamelor din preajma voastră lumină în suflet, bucurie, iubire, emoție, sănătate, putere și rezistență la cea mai mare provocare a vieților noastre... viața însăși! Primăvară senină, dragi mame, fiice, soții, bunici, prietene, surori!

Dr. Ing. Ilie VLAICU, Director general Aquatim

„Aquatim este, categoric, cel mai mare investitor din județul Timiș!”

Dr. ing. Ilie VLAICU - Director General Aquatim

Ce înseamnă, într-un limbaj plastic, cele aproape 240 de milioane de euro (principalul program de investiții în apă și canalizare, pe fonduri europene, derulat în prezent de Aquatim, în valoare de 239,5 milioane de euro, în perioada 2014-2020 n.r.)?

Construim 280 de scări de bloc, pentru o populație de 12.000 -14.000 de locuitori. Asta înseamnă un oraș cum e Sănnicolau Mare. E spectaculos că, astfel, cu acești bani, poți naște un oraș de talia Sănnicolaului! Aquatim este, categoric, cel mai mare investitor din județul Timiș, comparat și cu investitorii care vin și de afară. Doi: Aquatim dă de lucru la foarte mulți oameni. Gândiți-vă ce înseamnă ca în patru ani, cât ține acest program, să construiești un oraș ca Sănnicolau Mare!

Gestionăm 2.300 de kilometri de rețele, ceea ce înseamnă distanța Timișoara – București – Iași – Satu Mare și retur!

Anul trecut, Aquatim a recepționat lucrări realizate din surse proprii în valoare de 13,4 milioane de lei, dintre care, în Timișoara, extinderea rețelelor de canalizare și apă pe Calea Șagului, între strada Ovidiu Cotruș și bifurcația Șag-Parța (7,9 milioane lei), execuția conductelor de apă potabilă și refulare ape uzate, în zona intersecției variantei de ocolire Timișoara Sud (630 mii lei), re-amplasarea conductei de alimentare cu apă din cartierul Plopi (318 mii lei), precum și mai multe lucrări de modernizare în județ, branșamente și racorduri, aducțiuni apă tratată, reparații stații tratare etc. În curs de recepție sunt lucrări în valoare de 11,9 milioane de lei, iar în derulare, cu finalizare în 2022, lucrări în valoare de 6,2 milioane lei. Apreciem încrederea clienților noștri. Ea se constituie, categoric, în cel mai important parteneriat, mizăm pe el și în 2022!

Din raftul cu poezii alese

O inimă

Robert ȘERBAN

noapte de noapte
fiică-mea strigă de câteva ori
tata
întotdeauna o aud
dar nu-i răspund întotdeauna
nu mă amestec în visele ei
moartea n-are ce căuta acolo
o privesc prin grilajul de lemn al pătuțului
și știu că ea aude și-n somn
cum inima mea bate
ta-ta-ta
ta-ta-ta
ta-ta-ta

România deține o peșteră unică în lume

Oștire extraordinară vine dinspre cotidianul „Adevărul”. Ea spune că țara noastră deține o peșteră - considerată unică în lume - descoperită în anii 80. Mai precis, atunci, cercetătorii români au dat de o cavernă spectaculoasă, situată între stațiunile 2 Mai și Vama Veche, pe nume Peștera Movile. Caverna a fost explorată la începutul anilor 90, iar specialiștii sunt de părere că peștera este unică pe Terra, având clima asemănătoare cu cea de pe Marte, conform cercetătorilor NASA, citați de către jurnaliștii de la Historia. Practic, din cauza lipsei de oxigen, organismele au supraviețuit prin oxidarea unor substanțe minerale.

Conform redactorului șef al revistei „National Geographic Romania”, Cristian Lascu, peștera Movile nu ar fi fost găsită dacă Nicolae Ceaușescu nu ar fi ordonat construirea unei termocentrale în zona respectivă, motiv pentru care geologii au început investigațiile specifice. Oamenii de știință spun că peștera Movile este așezată în Platforma Moesică și datează din Cuaternar. Are o lungime totală de 300 de metri și pasaje înguste ce alcătuiesc un labirint de galerii joase, de 1-2 metri.

„În 1986, Nicolae Ceaușescu ordona începerea investigațiilor geologice în zona 2 Mai – Vama Veche, în vederea construirii unei termocentrale uriașe. Locul indicat era o zonă carstică dominată de movile. Am forat un puț ca să găsim peștera. Am avut puțin noroc, pentru că am nimerit chiar în galerie, la 20 de metri adâncime. Am văzut pe pereții încăperii mișunând păianjeni, scorpioni, miriapodi și alte viețuitoare. Biologii de la Institutul de Speologie au determinat fauna, au zis că sunt nemaîntâlnite în lume: o specie nouă de păianjen, singurul scorpion de apă dulce cunoscut, o lipitoare-minune și prima lipitoare cavernicolă din lume”, a declarat Cristian Lascu.

Peștera Movile găzduiește 35 de specii noi de insecte și miriapode, interesant fiind faptul că ecosistemul din cavernă nu depinde de energia solară. Descoperirea fenomenală a peșterii a stârnit deja interesul turiștilor, perspectivele conferite, de acum, fiind extraordinare.

Pagină coordonată de Crenguța RADOSAV

DACĂ TOT NE PIERDEM CULTURA, SĂ DEVENIM CEL PUȚIN CIVILIZAȚI!

Dnstatat într-o frumoasă casuță aflată în pădure de munte, dar fără a avea aerul unui Vasile cel Mare, întemeietorul dinastiei macedonene, cel ce a visat-o pe Teodora, interlo-cutorul meu m-a convins la plecarea că aici, în patria lui dulce, plutesc în lunecări orientale, pe oglinzi de zăpadă, toate poveștile lumii.

Domnul meu, iubiți nespun această casă înconjurată de munți, cu pârâu în fața porții și la care se ajunge intrând pe un drum forestier. V-a tentat vreodată spiritul de aventură?

Niciodată, obișnuitul îmi ajunge.

Sunteți un om credincios?

Cum aș putea fi altfel când președintele de onoare al jurnalului pentru care trudesc este Ioan cel Bun, Mitropolitul Țării Banatului?

Ce părere aveți despre afirmațiile lui Teodosie Paraschiv?

Nu îmi sunt cunoscute. De altfel, nici nu știu cu ce se îndeletnicește acest om.

Este duhovnic la Mănăstirea Durău și, la fiecare întâlnire cu enoriașii, îi avertizează că dacă se vaccinează își semnează condamnarea la moarte, vorbind în predicile sale despre guvernul mondial creat de extraterestrii, despre magneți la locul injecției...

Stai, stai, dacă ne oprim la astfel de afirmații și vorbim despre astfel de oameni, trebuie să o facem cu înțelegerea că românii chiar au vocația visului.

Vă exprimați cu delicatețe și, când spun asta, mă gândesc că Vasile Bănescu, purtătorul de cuvânt al Patriarhiei, socotea că astfel de afirmații sunt debitate de personaje iresponsabile.

E tare de tot Vasile Bănescu. Ce să faci, el are altă platoșă împotriva urgisirii și a blestemelor duhovnicești.

Stăm de vorbă într-o perioadă în care peste țară bate vântul tristeții și al sărăciei. Când vom scăpa de starea asta?

Când va înflori rozmarinul, cum spun frații maghiari, care de trei decenii ne tot ajută la conducerea țării. Din păcate, rozmarinul nu înflorește niciodată.

V-ați vaccinat?

Da. Neavând facebook, mi-a fost mult mai ușor să mă hotărâsc.

De ce nu folosiți facebook-ul?

Pentru că detest obscenitatea și atacul la rațiunea umană care, din câte cunosc, sunt găzduite de acest motor de socializare. Nu pot totuși să nu recunosc că este o invenție teribilă, dar hai să fim serioși și să recunoaștem că facebook-ul, prin felul în care este folosit de o mare parte a utilizatorilor, a devenit gura de canal a omenirii. Repet, o născocire năzdrăvană, dar despre care, numai cei care au inventat-o știu cât rău poate face vulgului. Ciudat, noi stăm într-un salon de liniște aflat în mijlocul pădurii și vorbim despre...

Domnul meu, vorbim despre lumea în care trăim!

Ai dreptate, drumul cel mai scurt către tine însuși duce în jurul lumii, dar eu nu am fost alungat încă din lumea mea, a câmpiei unde, în serile de vară, adorm în mijlocul unui lan de grâu vălurind sub soarele aflat la apus, ori a muntelui unde iarna, ei, iarna... Dar nu te teme de starea lumii, că avem noi românii...

Râsu-plânsu...

Exact, acest râsu-plânsu care ne alină orice tristețe și ne vindecă orice durere. Că veni vorba, îmi aduc aminte de un machedon de-al meu, pentru că eu sunt și puțin machedon, se numea Samitca și a fost patronul editurii „Scrisul românesc” din Craiova, editură pe care, la venire, comuniștii i-au confiscat-o. Samitca, săracul, nu ziseese nici păs. Tăcuse. Și-nghițise în sec. Mulți ani mai târziu, întâlnindu-se cu securistul care l-a arestat, bătrânul Samitca îi spune:

- Dom'le, comuniștii dumatiale-s formidabili! De avere m-au scăpat, de lucru mi-au dat și, culmea, totul mi-a priit nemaipomenit... Când eram patron la „Scrisul românesc”, mereu aveam insomnii și înțepături în inimă. Apoi, muncind ca salariat, nu m-a mai durut nimic. Cel mai bine însă mi-a prins lucrul pe șantierul Canalului. Când m-au invitat la calificare, în specialitatea săpător, posedam un diabet sănătos, ficatul umflat, rinichii harcea-parcea, bașca treizeci de kile în plus. Acum, ce zici, mai vezi urmă de

grăsime pe mine? Pur și simplu am întinerit. Nu mai am nici glicemie, ficatul mi s-a regenerat, de rinichi am uitat.

Haz de necaz?

Spune-i și așa, dar altfel nu se poate trăi în țara asta în care mereu trebuie să-ți aduci aminte că „dacă vei vedea că săracul e năpăstuit, că judecata și dreptatea sunt siluite, nu te uimi de lucrul acesta, căci deasupra unui mai-mare e un mai-mare care-l veghează, iar deasupra acestora sunt alți mai-mari.”

Domnule Vasile Todi, recent, ministrul Educației a constatat că o mare parte din cei 53% dintre elevii României, cu medii mai mari de 8,50, pot fi încadrați la analfabeți funcționali. Ce părere aveți?

Domnul Câmpeanu este un om educat, dascăl serios, știe ce spune. Din nefericire pentru viitorul acestei țări, partea aceea ne va conduce mâine. Semidoctii oportuniști, cea mai periculoasă categorie de cetățeni ai oricărei țări. Un sfertodot, când primește în dar o pălărie uită să și-o ridice atunci când îl reîntâlnește pe cel care i-a dăruit-o.

Cunoscutul profesor Daniel Dăianu afirma, nu demult, că „azi are loc o idiotizare pe scară largă, când internetul este invadat de fake news, de vulgaritate, imoralitate”. Cum comentați?

E un motiv de îngrijorare, dar nu trebuie să ne lăsăm descurajați. Măcar de-am ajunge și noi ca americanii, dacă tot ne pierdem cultura să devenim cel puțin civilizați.

VASILE TODI

Poți să fii civilizat și să nu fii cult?

Da, dacă împărțim definiția lui Simion Mehedinți, unde cultura ar fi partea valorilor spirituale, iar civilizația suma valorilor tehnice. Am citit undeva un exemplu de cultură fără civilizație, aflat într-o societate în care erudiția era în floare, învățații roiau, dar nu erau nici bine hrăniți, nici bine îmbrăcați. Diferența între cei doi termeni de bază - cultură și civilizație - spunea cineva, a funcționat de multă vreme și, încă astăzi, cuvântul cultură evocă pentru mulți arta, baletul, bibliotecile în care cineva poate fi bine reprezentat, chiar dacă este mai puțin avansat din punctual de vedere al condițiilor de trai. Dacă încălzirea se face cu lemne, înseamnă că civilizația nu este încă suficient dezvoltată. Însă, dacă nu știi când a căzut Constantinopolul, dar beneficiazi de încălzire centrală, atunci ești civilizat, dar nu ești cult. Omul cult are un avantaj față de cel civilizat. Un avantaj divin.

Care?

Draga mea, omul cult este un om liber! Libertatea pe care timișorenii au invocat-o în decembrie '89! În vremea aceea, marea majoritate a românilor erau liberi, pentru că erau oameni cu școală făcută temeinic, librăriile erau luate cu asalt la apariția unei cărți, teatrele erau neîncăpătoare. România se afla atunci pe locul doi în lume la capitoulul traducerii de carte. Ce s-a cerut în '89 a fost mai mult o legalizare a libertății.

Am reușit?

Hegel scria că lăsând într-o zi pe masă un bilet pe care notase: „acum e lumină”, n-a putut citi biletul când s-a întors. Se înseseră. Tot astfel s-a întâmplat la noi cu cuvântul „libertate”, rostit la Timișoara în decembrie 1989. Până a ajuns dorința la București, își pierduse sensul. Acolo, era întuneric! Și, atunci, în întunericul acela, cei nevăzuți ne-au îndemnat să scuipăm pe trecut, fără a ne arăta ce ne pregătesc pentru viitor, asta în vreme ce alte popoare, vezi maghiarii, au subsumat trecutul progresului, într-o strategie elaborată temeinic și responsabilă a viitorului.

Domnul meu, dacă tot vorbim de cultură, în finalul dialogului nostru aș vrea să știi care e scriitorul pe care l-ați citit azi?

Guy de Maupassant. Ascultă: „Un diamant spânzurat de un fir de aur atârna de ureche, ca o picătură de apă care ar fi alunecat pe carne.” Poezie!

Dialog consemnat de Roxana FURDEAN pentru Almanahul „Dobrogea” 2022

Ediție coordonată de Roxana FURDEAN